

16. a. 5. 6

2
94

119

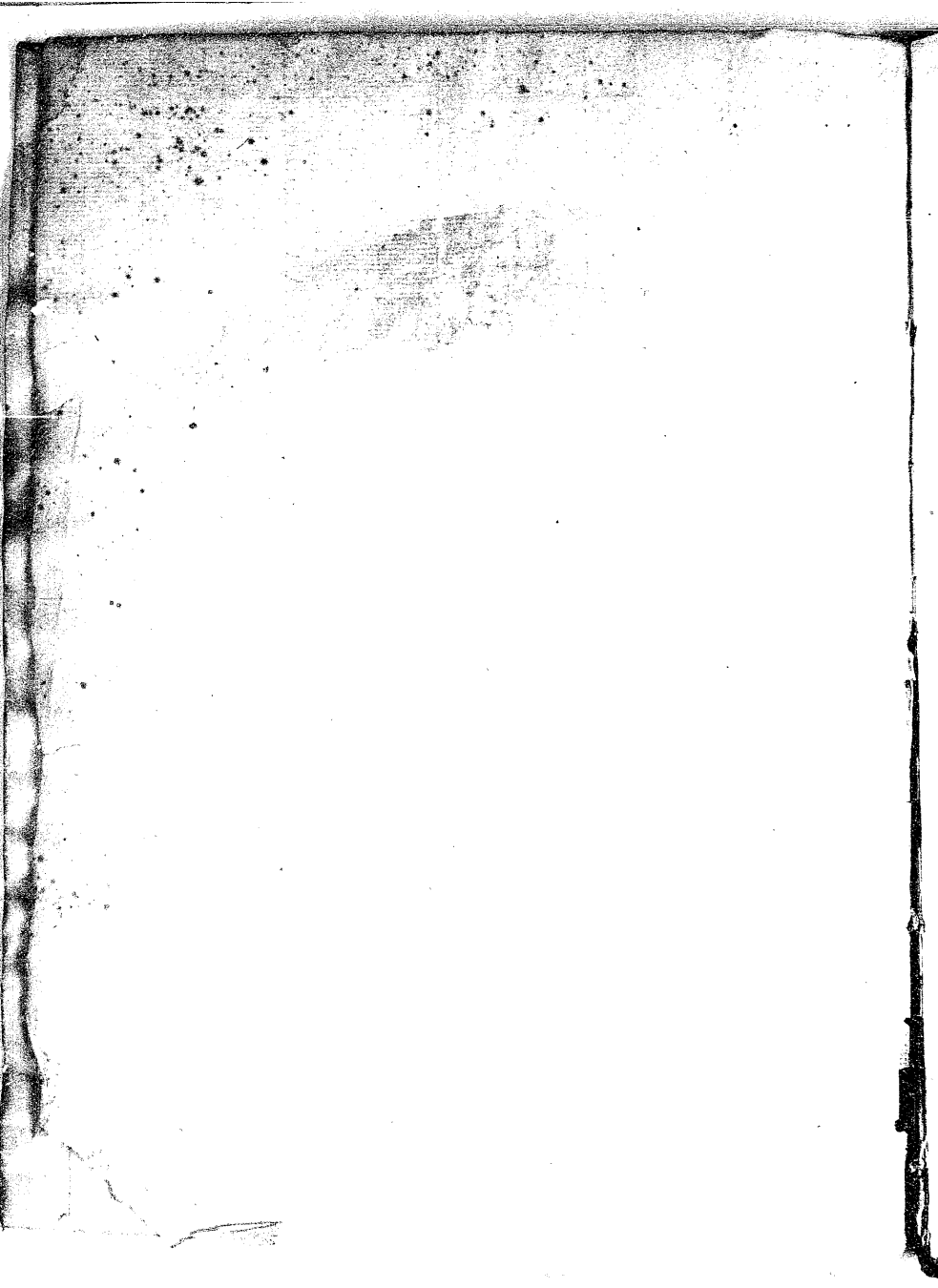
2
32-78

2-400-00

Seiko

MADE IN JAPAN

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27

107

122

~~207~~

133

Del Collegio de la Comp. de S. P. 7132

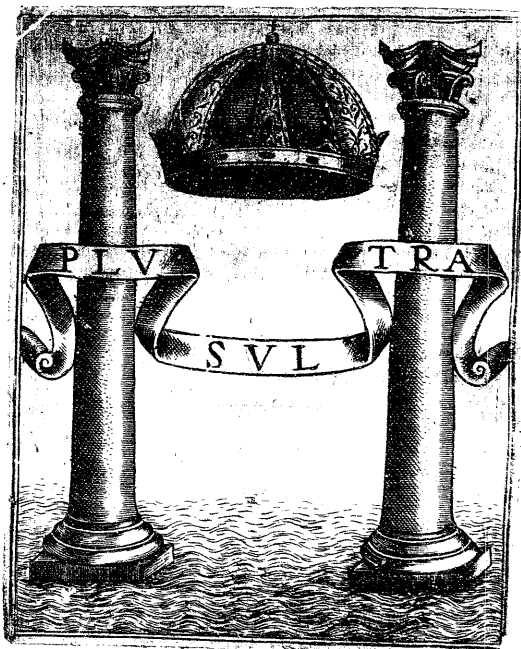
CONSTITUTIONES

REGALIS COLLEGI GRANATENSIS AB.

INVICTISS. IMPERATORE MAXIMO

CAROLO. V. CONSTRUCTI.

1546

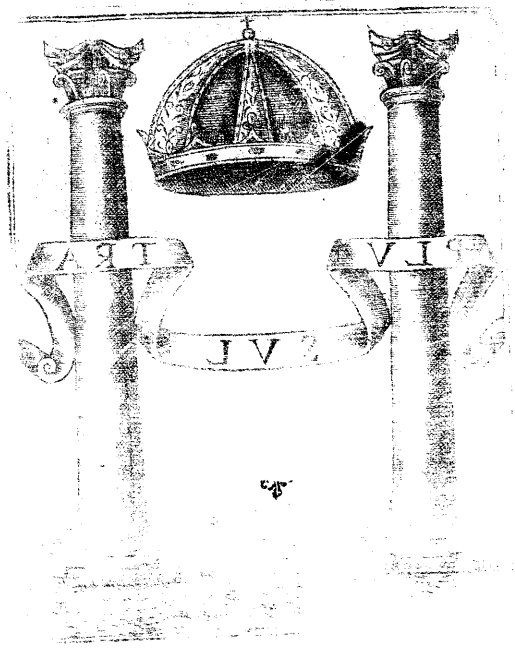

GRANATÆ.

Excudebat Ioannes Regnerius.

Handwritten text at the top of the page, possibly a library or collection mark.

CONSTITUTIONES
REGALIS COLLEGI GRANATENSIS AB
INVENTISSIMO IMPERATORE MAXIMO
CAROLO V. CONSTRUCTI

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a date or location.

CONSTITUTIONES

COLLEGII REGALIS GRANATAE.

DATVR IVO

DIS INSTITVTA ET LEGES
studiosi, et charissimi filij, quarum ope, salu-
bitiq; consilio litera vestrae augeantur visa
quietetur; dotesq; istae, quibus ab omnipoten-
ti Deo praediti estis, in dies incrementu acci-
piat, breues eas admodum, et succinctas tra-
dere decreuimus. Speramus enim fore, vt pro-
pter scripturae breuitatem, et sententiae com-
pedium, et facilius illas memoria tenere pos-

sitis, et libentius animo obseruare cupiatis; id quod vobis omnibus etiam
atq; etiam, quo ad possumus, commendamus: fiet enim, vt in hac re debi-
tum Deo seruitium exhibentes, nec non sanctissimis desiderijs Christianis-
simi Caesaris nostri respondentis: (quispe qui nunc populo huic nuper ad
fidem conuerso, mox Africano, quem ipsius auspicijs breui expugnandum
et conuertendum confidimus vobiscum lumen parare curabit) lucrum
non modicum recipiatis.

Cap. 1. de numero Collegialium.

COLLEGIALES erunt quidei om, quorum tredecim sacrae Theo-
logiae operam dabunt, in qua antequam ad Collegium admittantur, ta-
lem idoneitatem habebunt, vt totum cursum sententiarum adierint, et ca-
leant: reliqui vero duo Canonistae erunt gradu Bachalaureatus saltem in-
signiti.

Cap. 2. de eligendis Rectore, et Consiliarijs.

VNVS praedictorum Collegiarum erit Rector, duo Consiliarij tantum
modo per annum officium exercentes.

Cap. 3. De honore Rectori de se. endo.

RECTOR in omnibus, et per omnia, et honorabitur, et a cunctis stu-
diosis obseruabitur, tanquam dignissimum caput eis ordinatione Do-
mini praepositum.

*¶ Cap. 4. Quod Rector in omnibus verbo & signis honorifice
reueretur.*

NVLLVS verbo, signo, aut facto murmurabit contra eum, aut auer-
sa facie eum intuebitur.

NVLLVS resistet eidem volenti visitare cameras, et ea, quæ in eis
sunt sub expulsiõis pœna.

¶ Cap. 5. de munere Consiliariorum.

ANTIQUIORI Consiliario cura sit redditus Collegij colligere,
ac in ararium cõmunem reportare: minori vero consiliario incum-
bet munus infirmos visitandi, et rationem exigendi a familiari infirmario
de ijs, quæ quotidie cum infirmo expenduntur, et propria manu scriben-
di, et signandi super quo, vt fideliter, et diligenter fiat, eius conscientiam
oneramus.

¶ Cap. 6. de annonæ præfecto & collegij ostiario eligendis.

STATVIMVS quatenus omnia collegij bene componantur, ex duo-
bus iunioribus collegis, antiquitatis posterior munus accipiat viden-
di pondere, et mensura examinandi vtensilia omnia, quæ per dispensatorẽ
familiarem afferentur: et cum eodem dispensatore quotidie rationem ha-
bebit: ad quem spectabit inter prandium portionum diuisioni assistere. Al-
teri vero officium incumbit scribendi manu propria quotidie prædictos
sumptus, et qualitatem pecuniæ, quæ die illa consumptã fuerit, in libro,
quem ad hoc destinatum habebit: vt ambo iuniores in cuiuslibet mensis
sine Rectori, et consiliariis omnium rationem claram reddere possint: cui
etiam curam iniungimus faciendi aperire, et claudere ianuas collegij tem-
pore debito; et singulis noctibus immediate post clausuram ostiorum tra-
det claves eorum Rectori, qui solite eas seruabit, et sub suo cervicali ip-
sodormiente ponet.

¶ Cap. 7. de ratione reddenda rectori omnium expensarum:

RECTOR cum Consiliarijs in fine cuiuslibet mensis recipiet ra-
tionem omnium expensarum.

*¶ Cap. 8. Quod redditus collegij in arario à Rectori & consiliarijs
deponantur.*

ET quia in cõseruandis vel expendendis pecunijs collegij omnimoda
fidelitas, et diligentia est necessaria, ordinamus, et mandamus, vt pe-
cuniæ quæ danda sunt ad sumptus collegialium, tradantur Rectori et
con-

Consiliarij, et ponantur in arca communi feneratorio, que tribus feris claudatur, cuius clauēs sint in potestate Rectoris et Consiliario, et inde qualibet hebdomada extrahantur pecunie necessarīe ad illam duntaxat septimanam, ex quibus dispensator maior, qui erit ex duobus iunioribus antiquior, faciet emere, que emenda sunt quotidie, et mandamus Rectori, et Consiliarijs sub pena prestiti iuramenti, nullo modo neq̄ quouis causa, de tur locus, vt predictus dispensator maior possit in potestate sua retinere vltra mille moropetinos de pecunijs domus: quod si fecerit, et in pecunia numerata ea que receperit non soluerit, volumus pro tempore, quo solutionem distulerit, a prandio, et cæna priuetur super quo conscientiam eorum oheramus.

¶ *Cap. 9. Quo habitu collegialescedere debeant.*

LIA B. I. V. S. ipsorum erit pascum hircis lutei coloris vix humum et gens et focale panni rubei, cuius meniura valorem sex regalium argenteorum cum dimidio, aut septem non excedet, qui dabitur interessentibus Rectoris electioni solummodo in vigilia Epiphaniæ, ceteri vero tam Collegiales, quam familiares, qui eidem vigilia non interfuerint infra mensem, quo fuerint recepti in Collegio, habitum predictum in pretio, et colore similem emere proprijs expensis compellentur sub pena priuationis a mensa.

¶ *Cap. 10. De qualitatibus recipiendorum in Collegio.*

NVLLVS in Collegam recipiatur, nisi graduatus, honestus, et ex honestis et in genere mundis parentibus originem trahens, neq̄ vltra vnginti aureos ducatos ex redditibus habens in ingressu, super quibus examinationem vni ex Collegis per capellam eorundem electio committimus, cuius examinis expensas, is qui admittendus curabitur, soluere tenebitur.

¶ *Cap. 11. Quod nullus Granate oriundus possit in collegam eligi.*

QVIETVDINI Collegialium consulentes et cæterorum collegiorum consuetudinem sectantes statuimus, quod nullus in Collegialem vel familiarem eligatur ab hac nominatissima vrbe, aut aliquo oppido ei adiacenti infra quatuor leucas oriundus.

¶ *Cap. 12. De qualitatibus ingressum collegij interdicentibus.*

NVLLVS consanguineus infra quartum gradum alicuius Collegialem, neq̄ ab eiusdem oppido oriundus admittetur ad aliquam Collegij præbendam, neq̄ pro familiari, qui alicui collegialium ante ingressum collegij, vel post officium seruitutis impenderit.

¶ Cap. 13. Quod infirmitate laborans et conjugatus non recipiatur in collegio.

NVLLYS conjugatus, aut infirmitate contagiosa grauat, aut aliquo vitio inhonesto notatus, admittetur: et si iam admittus in aliquo tali fuerit deprehensus expellatur.

¶ Cap. 14. De etate eligendorum in collegiis.

NVLLYS in Collegialem eligatur nisi compleuerit vigintiimum primum annum, neq; in familiarem, nisi decimum septimum attigerit.

¶ Cap. 15. De tempore in Collegio conmorandi.

DEMORABVNTVR in Collegio per spatium octo annorum, non amplius, infra quos nolumus computari dies legationis mandato Collegij factæ: et si vltimo sui exitus anno in Rectorem quis fuerit electus, veritate expensarum commode reddatur vsq; ad Epiphaniam sequentis anni permanebit.

¶ Cap. 16. De electione familiarium eorumq; numero.

HABEBVNT vitra officialem coquinam, quinque alios familiares panis rudi eiusdem coloris vestitos, cuius pretium valorem quinque regalium non excedet, quorum togæ sicut ceteræ Collegialium terram ratum modo tangunt, qui per quinquennium demorabuntur dumtaxat ibi, et prædictas vestes cum insignibus suis in præfata vigilia sanctæ Epiphaniæ lucrabuntur.

¶ Cap. 17. De qualitatibus familiarium.

ORIGINEM trahent ex mundis pauperibus, et honestis parentibus, et non admittentur, nisi Grammaticam perfecte caluerint, et artibus operam dederint, quibus in collegio cura erit literis incumbere, et mandato rectoris in omnibus parere, qui in nullo particulari seruitio eos occupabit vitra illa, quæ eis imposita erunt seruitio communitatis totius attinentia.

¶ Cap. 18. A quibus Familiæres eligantur.

FAMILIARIVM electionem Rectori cum maiori Collegiarum parte tribuimus, quorum etiam a Collegio expulsio eodem, et non alio modo conceditur.

¶ Cap. 19. De medico & tonsore collegio assignandis.

HABEBVNT vitra prædicta medicum, et tonsorem honesto salario contentos, neq; vitra ea ex expensis Collegij aliqua alia Collegialibus neq; familiaribus dabuntur.

¶ cap.

Cap. 20. de visitatione Rectoris in ingressu in amensu consummata.

IURA B VNT omnes antequam in Collegium accedant, Rectoris humilem, et strictam obedientiam, et hanc constantem prae se ferant, et spectabit ad, coquum solarium inferius, et superius semper habere mundum.

Cap. 21. quod in absentia Rectoris triquetra diebus lapsis alius

SIA D. paucos dies, si quidem non excedentes contigerit Rectorem a Collegio recedere, consiliarius antiquior vices eius geret, si vero ad plures alter loco illius eligetur vsq; ad eius regressum.

Cap. 22. quod unusquisque propriam cameram habeat.

VNVSQVISOVE habeat cameram propriam, cuius ostium semper Rectori patebit, et in ea solus dormiet, nisi infirmitatis causa exegerit, ut aliquis de familiaribus comoretur, quo tempore necesse sit permitti volumus, et non alias.

Cap. 23. quod nullus alterius cameram sine Rectoris licentia intret.

NVL LVS intrabit cameram alterius sine Rectoris licentia, nullus etiam in camera suam mulierem intrare permittet, neq; alloquetur in solario inferiori, neq; in aliquo alio loco, ubi suspitio mala oriri possit, sub expulsiōnis a Collegio pena.

Cap. 24. de sacro quotidie audiendo & minoribus horis recitandis.

RECITABVNT quotidie horas Dominae nostrae cum commemo ratione pro Regibus, et audient rem diuinam simul; sub po. aa. vint tempore prandij.

Cap. 25. quibus diebus collegae ieiunare & ad sacram Eucharistia accedere teneantur.

VLTRA dies statutos ab Ecclesia ieiunabunt dies veneris. Et confitebuntur omnia peccata sua, et recipient viuificum Eucharistiae sacramentum, quater in anno, scilicet sancto die Paschatis, vel canae Domini a suo Cura in propria Parrochia simul comunicantes, et sancto die Pentecostes, natalisq; Domini, et Assumptionis Virginis, mutuum testimonium inter se de confessione reddentes, et ad sacram communionem simul accedentes. Quod si contingat aliquem recedere tempore communionis, et infra quindecim dies redierit comunicare coram omnibus tenebitur.

¶ Cap. 26. quod quidam de mensa vel de festo dominice agendum. q. 26

Nonnulli vobis quosdam in his diebus in festo collegii loqueretur
Nihil collegii in his diebus fuerit. Rescribendo magistris, melius ut
sed ad regem et ad quosdam in his diebus in festo collegii loqueretur

¶ Cap. 27. quo die agendum sit de morum reformatione in eadem

CONVENTENT prima sexta feria cuculibet mensis ad tractan-
dum de reformatione morum, et de defectibus in ordinationes presen-
tes commissis, ceterisque occurrentibus, interque si aliqua contingerit a
magistri eorum parte determinari, Rector tenebitur sub pena premissi iura-
menti illa executioni mandare.

¶ Cap. 28. quod omnes simul ad prandium vel cenam
conueniant.

Conueniant omnes simul ad prandium vel cenam, et collationem simul concurrentes
et expensis suis expensis, a communitate defuerint.

¶ Cap. 29. quibus horis per annum ad prandium vel cenam accedatur.

HORAE vero in quibus concurrent sic per anni circulum mutabun-
tur, a Pascha domini Resurrectionis vsq; ad primam diem mensis Iu-
nii, prandium prandebunt cenabunt vero hora sexta, et a die prima me-
sis Iunii vsq; ad diem Assumptionis Beate Virginis Mariae prandium ho-
ra nona, cenam vero facient hora quinta, et a die Beate Marie vsq; ad san-
ctum Michaelis, prandium erit hora decima, cena vero sexta, a die vero
sancti Michaelis, usque ad quadragesimam prandium fiet hora undecima
et cena hora nona.

¶ Cap. 30. quod qui sero accedat ad mensam diebus festiuis non
punietur.

ET quoniam in diebus festiuis, et quadragesimalibus, in quibus Dei
verbum populo predicatur, ad pretaxatas horas prandij non poterunt
conuenire, qui vel audiendo, vel proclamando fuerint detenti: volumus,
vsq; salibus prandium subministraretur ea hora, qua con tegerit a tam lauda-
bili occupatione remeare, neq; licebit remanentibus in Collegio prande-
re pre taxatis diebus quamuis hora consueta pulsata sit, nisi maior pars Colle-
gialium concurrat ad prandium.

¶ Cap. 31. de lectione semper in mensa habenda.

INTER comedendum semper legant omnes Collegiales per turnum
deempto Rectore de Blibia, vel vitis patrum.

¶ Cap. 32.

¶ *Cap. 32. de benedictione mensæ.*

NVLLVS comedet nisi prius benedicta mensa, et signo a Rectore dato.

¶ *Cap. 33. de silentio in mensa observando.*

NVLLVS inter comedendum loquetur, sed omnes silenter lectionem Naudsent familiaribus ministrantibus mensis cum omni silentio inuiditiâ atque diligentia.

¶ *Cap. 34. quod nullus inhoneste aut sine habitu ad mensam accedat.*

NVLLVS accedet ad prandium, cœnam vel quempiam alium locum, in quo soliti sunt conuenire, nisi cum veste honesta, saltem talos pentingente: aliter vero venienti refectio non detur, et voto priuetur in quacumq; congregatione fuerit quo aduq; vestem mutauerit.

¶ *Cap. 35. de equalitate in cibis seruanda.*

NVLLVS in mensa communi abundantiori, delicatiori, aut pretiosiori cibo utatur cæteris.

¶ *Cap. 36. de conclusione habenda post prandium.*

POST prandium semper sustentabitur conclusio Theologalis, vel iuris Canonici per turnum ab omnibus, dempto Rectore, si excusari voluerit, et si aliquis Canonistarum a Collegio abesse contigerit, aliter de titulis Theologalibus in sacris Canonibus contentis sustentare teneatur, vt Theologi ipsûm valeant impugnare.

¶ *Cap. 37. quod tres Collegiales assignentur qui contra conclusionem insurgantur.*

ARGVMENTABVNTVR contra quamlibet conclusionem tres Collagiales ad minus verbis honestis, pacificis, impertinentibus prætermisais, et intererunt omnes Theologi cum Rectore Collegij omnibus generalibus reparationibus Artistarum, in quibus saltem vno medio argumentabuntur: ne peritiâ, quam labore longo in artibus comparauerunt, propter desuetudinem hebetetur.

¶ *Cap. 38. vt nullus prandeat, aut cenet extra Refectorium.*

NVLLVS prandebit, aut cœnabit extra refectorium: nisi ratione infirmitatis. Et prandio, vel cœna finitis cum exercitijs eorum ad cameras suas statim recedent.

¶ *Cap. 39. Quod nullus ad prandium in collegialium cameris inuitetur sine Rectoris licentia.*

NVLLVS inuitabit quempiam ad prandendum, vel canandum in camera, vt quicquidini, et honestati Collegij consulatur, poterunt tamen Rector, et Consiliarij, si ei bene visum fuerit, aliquam personam grauem, seu illustrem de consensu omnium Collegialium ad prandium, vel cenam admittere, expensis illorum qui tale conuiuium fieri voluerint: si tamen contigerit aliquem de Collegialibus antiquis, qui ante fuerint, ad urbem aduentare volumus quod expensis collegij prandium sibi semel ad ministraretur, dummodo non contingat vltra trinam vicem in anno eum.

¶ *Cap. 40. Quibus diebus collegialibus extra ordinarium prandium assignetur.*

ET quia principales anni festiuitates maiori iocunditate, et lætitia celebrande sunt volumus in diebus natiuitatis Domini, Resurrectionis, Pentecostes, Epiphaniæ, die Carnispruium vt aues Collegialibus dentur: Purificationis tamen dominicæ, sancti Ioannis Baptistæ, Corpus Christi, Assumptionis, et Natiuitatis, et Conceptionis, et Annuntiationis Beatæ Mariæ, et sanctæ Crucis Septembris, et Maij, et omnium Sanctorum, aliquid ad portionem quotidianam addatur iuxta Rectoris, et Consiliariorum temperatum arbitrium.

¶ *Cap. 41. Quod omnis prandio aut cœna priuatus ad Refectorium accedere compellatur.*

NVLLVS eorum qui priuantur a mensa communi, prandebit, aut cenabit in camera: sed proprijs expensis in publica mensula quorum prandium sex tantum numis, qui vulgariter maruedis nominantur, cenam vero quatuor volumus appetiati.

¶ *Cap. 42. de tempore claudendi ostia Collegij.*

CLAUDENTVR ostia Collegij prima hora noctis dum salutationis Angelicæ signum in nostra Ecclesia sonuerit, collegij carpana ter prius pulsata, duobus spatijs breuibus intermedijs, talibus videlicet vt in quocumq; eorum, qui alicuius intra cameram fuerint, possint Collegium exire, et non aperientur ostia prædicta, vsq; ad diem sequentem orto iam sole.

¶ *Cap. 43. Quod tempore prandij aut cœna ostia collegij claudantur.*

ERIT clausum ostium superius semper a tempore prandij, vsq; ad horam primam: similiter in estate tempore cenæ, vsq; ad finem eius: ostium vero

vero inferius nunquam aperietur, nisi cum necessitas exegerit ad vten-
tia aliqua recipiendum, et de mandato Rectoris super aucto eius conscien-
tiam oneramus.

¶ *Cap. 44. d. non referando ostio Collegij post solis occasum.*

POST clausum ostium tempore nocturno nullo modo aperietur, nisi
grauissima necessitate mortis, scilicet, vel receptionis alicuius sacra-
mentorum urgente, quam Rector, et Consiliarij cum media parte Colle-
gialium talem iudicabunt.

¶ *Cap. 45. Quod nullus extraneus intra collegium clauso ostio manere possit.*

NVLLVS extraneus poterit manere in Collegio post clausuram ostij
sub expulsiōis pena pulsata campana. Nullus talis quoquo modo ad-
mittetur ad spectaculum aliquod per fenestras videndum, sub pœna carcê-
ris, et panis, et aquæ.

¶ *Cap. 46. Quod nullus intra menia, vel sub vrbia huius ciuitatis nocturno manere possit.*

NVLLVS dormiet extra Collegium in ciuitate, vel sub vrbij eius
sub pœna ieiunij panis et aquæ pro primo, duplicis ieiunij et reprehē-
sionis publicæ pro secundo, et expulsiōis a Collegio pro tertio: nisi Re-
ctor, et Consiliarij propter grauem infirmitatem, et consilium medici, id
faciendum iudicauerint.

¶ *Cap. 47. Quod nullus sine habitu publice, siue domi, siue extra incedere possit.*

NVLLVS extra Collegium, vel in eodem in publico sine habitu in-
cedet, et honestate ei debita, nec in propria camera ianua referata
habitus sine eodem et honestate. Quod si aliquis extra urbem profecturus
sit equitando via recta in habitu itinerarij, decente exire tenebitur, et
non aliter: si vero ad spectaculum aliquod, seu alicuius hospitium iussu
fuerit deprehensus pro prima vice pane, et aqua ieiunet, et pro secunda su-
per ieiunio eodem per vnum mensem a prandio, et cœna priuetur, et pro
tertio a Collegio expellatur: in fornicationis vero, et inquisitionis faciente
super hac re semper Rectori cura incumbet sub pœna preiuramenti.

¶ *Cap. 48. Quod nullus non aliter quam cum alijs collega e domo exire possit.*

NVLLVS exibat domum sine Collegiali soto, et Rectoris licentia
obtentâ neq; a familiari, aut quouis alio seruo, qui ipsam siue Rector,
siue Consiliarius sit associabitur. Et quoniam vbi est ordo, et certa parit-
B monia

monia norma sibi recte cuncta procedunt, et redditus a Casarea maiestate dicto Collegio assignati, summam centum, et octoginta millia marapedunorum vulgaris monetae non excedunt, et in hac ciuitate cibationum praecium crescit ac descrecit secundum diuersitatem temporis: statumus et ordinamus, vt Rector, et Consiliarij, iuxta dictam diuersitatem, ex abundantiam annonae, vel penuriae, ita ordinent, et distribuunt portiones Collegialium, et familiarium cum caeteris in dicto Collegio expendendis, vt nihil eis desit in fine anni ad victum, et vestitum necessarium.

¶ *Cap. 49. Quod nullus collegij debitor ad portionem quotidianam post Epiphaniam admittatur.*

NVLLVS, qui alicuius pretij quantumcumque modici debitor Collegij extiterit post diem sanctae Epiphaniae ab eo portionem recipiet.

¶ *Cap. 50. Quod aliquis quatuor mensium spatio possit a collegio recidere.*

ET quoniam ratio aliquando exigit, vt aliquis praedictorum Collegialium pro suis negotijs a Collegio recedet, declaramus absentiam talem voluntariam per duos menses dumtaxat duraturam, quod si forte vrgens necessitas maiorem dilationem exegerit, facto iuramento perse vel procuratorem in manibus Rectoris, de praedicta necessitate, poterit Rector talibus duos menses alios concedere: familiaribus vero, poterit in quocumque euentu dumtaxat vnus mensis assignari, quo transacto, alter loco eius recipiatur.

¶ *Cap. 51. Quod nullus tempore visitationis a collegio recedat.*

NVLLVS recedat a Collegio extra urbem tempore visitationis, quae quolibet anno facienda est per vnum de Dignitatibus, vel Canonicis huius nostrae sanctae Ecclesiae, nisi ab eo qui visitauerit licentia sit petita, et obtenta.

¶ *Cap. 52. Quod nullus Collegiarum promerere sibi iniuncto aliquid recipiat.*

NVLLVS Collegialium ad aliquod Collegij officium electus pro labore suo aliquid recipiet, et destinatus extra illud ad quicquam peragendum, quod non nisi pro re certa necessaria fieri permittimus, et de ma dato Rectoris, et maioris partis eorum solo victu erit contentus.

¶ *Cap. 53. quod omnes dum ad doctoratus gradum ascendunt suam facultatum exercitij.*

NVLLVS de Collegialibus, siue Magister in artibus, siue in iure graduarus existat, exercitium continuum suae facultatis praetermittens, quin

quin in exercitio debito ad gradus suorum facultatum recipiendum semper sit occupatus: qui vero in actibus annuatim faciendis iuxta dispositionem Vniuersitatis ad Doctoratum in sacra Theologia, aut in iure Canonico recipiendum desides fuerint, roga, et insignibus anni venturi priuetur.

¶ *Cap. 54. De Nouitiorum Magistro:*

RECTORI anni immediate precedentis incumbet Magistrum efformare, et eos de constitutionibus, et obseruantijs earum informare.

¶ *Cap. 55. De ordine seruando in collegialium antiquitate:*

IN omnibus Collegas antiquiores preferendos ordinamus, quorum dispositionem sequentem sic discernimus, vt Sacerdotes post Rectorem primi habeantur, deinde Doctores, sed in Theologia Doctor reliquis in Pontificio, aut Cesareo iure prior sit, siq; in alijs gradibus ordinentur, vt Licenciatus Licenciatum, Bachalarium Bachalarium precedat. Tertio Magister in Artibus, dummodo sit reges in iure Licenciatum, antecedit: non tamen in Theologia Licenciatum. Quod si in Artibus dumtaxat magister fuerit: Bachalarium in iure, non tamen in Theologia præcedere poterit, in obtinendis gradum, Cathedram, aut Sacerdotium promotis antiquior ab ingressu præferatur. Et volumus, quod in electione Cameræ, et indumenti Sacerdotibus graduatis siue Cathedraticis semper anteponatur.

¶ *Cap. 56. De panis infligendis sanctum Dei nomen peccantibus:*

NVLLVS iurabit sanctum Dei nomen, aut alicuius sanctorum, sub pena priuationis vini pro prima vice, eiusdem vini, et fructuum pro secunda, ieiunij in pane et aqua pro tertia, priuationis prandij pro quarta, prandij, et cænæ pro quinta: si infra eundem mensem contigerit errare in hoc.

¶ *Cap. 57. Quod ludi Collegialibus interdiciantur:*

NVLLVS ludet ad carras, taxillos, aut alios seculares ludos in Collegio, neq; extra quoquo modo sub præstiti iuramenti pana.

¶ *Cap. 58. Quod liceat Collegialibus ad Beneficia seu Cathedras se opponere:*

AD Cathedram regendam, et beneficiorum obtentionem licebit, tam modernis, quam antiquis Collegialibus ad probationem, et experientiam talentorum, quibus præditi sunt se opponere, vt veritate maioris idoneitatis eorum comperta decentiores eligantur.

Cap. 59. Quod tempore capilli, & barba tondeantur:

NVLLIVS patietur ultra tres hebdomadas barbam crescere, neque propter honestatem Clericalem tonso capite, neq; capillos incidere ultra medietatem aurium dilatare sinet.

Cap. 60. De conuictijs ludibris, & impropijs a collegialibus arcendis:

NVLLV Setiam detrahet alteri conuictio afficit, neq; percutiet sub p̄na ieiunij communis pro primo, ieiunij in pane, et aqua, et oburgationibus coram omnibus a Rectore pro secundo, et expulsionis a Collegio pro tertio.

Cap. 61. Quod nullus arma aut liram habeat in camera.

NVLLV S habeat in camera sua arma proprie, neq; aliena, neque liram habeat, aut pulsabit.

Cap. 62. Quos gladios deceat deferre.

NVLLV S portabit arma, nisi paruos gladios ad scindendum panem et parandos calamos.

Cap. 63. Quod tempore liceat a collegio descendere.

TEMPORE pestis licebit domum relinquere, et oppidum pro decetia eligere, ubi in habitus honestate, claustra, atq; literarum solitijs exercitijs commorentur.

Cap. 64. Quod omnia necessaria infirmis concedantur.

INFIRMIS dabuntur omnia necessaria in Collegio, neq; extrahentur a eo, nisi consensu Rectoris, et Consiliarium in casu necessitatis urgentis, et si contingerit ibidem extremum diem claudere ab ijs facultas e'bus ad funera dabuntur sibi, ea qua opus fuerint.

Cap. 65. De obseruando secreto in electione Rectoris & peni aliter agentibus incurrendis.

CAETERVM, quia electionibus faciendis non nulla ex mutuo collegialium colloquio oriri solent scandala quare preter ius, et aequum celebrantur volentes huiusmodi dispendio cedere tranquillitati et paci eorum consulere. Statuimus, et ordinamus quatenus ex communicationis maioris p̄na quam ipso facto quilibet transgressor incurrat, ab solutionem nobis referuamus, nec non sub p̄na restitutionis etiam in foro conscientie

sentia omnium honorum, que a Collegio recipiunt Collegiales, erga ipsas iuste, ac timorose se habeat, videlicet, ut neq; nuntio, neq; aliquo alio exquilito colore, quis quemq; super aliquem ausus sit sollicitare, neq; aliquid suffragium suum promittere, neq; si dederit vel non in futurum referare, neq; si forsam promissit post promissionem reddere. Quod si quis ausu temerario huc constitutioni (quod Deus auertat) contraueniret, restitutionem et excommunicationem prædictis incurrat.

¶ *Cap. 66. De modo in electione Rectoris ser-
uando.*

IN vigilia Epiphaniæ clausis Collegij tanquam Rector et Collegæ omnes in Capella conuenient, et missa coram omnibus celebrata Rectorem et Consiliarios electuri modum loquentem seruabunt. Quocumq; vocis passue existente capite. (Præter Rectorem, et Consiliarios) præstabit unusquisq; tria suffragia pro trius Collegis ad Rectoratus officium, et ex omnibus vocem passiuam habentibus tribus selectis, qui alios suffragijs præcellant per Rectorem et Consiliarios nomina illorum trium pilulis tribus cereis inuoluentur, e quibus vna, a pileo vel vrna extracta et aperta, cuius nomen contentum inueniatur Rector erit reliquorum, videlicet, antiquior ab ingressu Consiliarius maior, alter vero minor.

¶ *Cap. 67. De annali visitatore, et tempore quo debeat visitatio
nem implere.*

VNUS de Dignitatibus, aut Canonicis ad Epiphaniam quotannis eligetur, qui Collegij personas, et bona visitare a die Epiphaniæ incipiet, et ad Purificationis festum, vsq; finitè tenebitur, quod si alio anni tempore oportuerit Visitatorem petere, Capellæ de creto petatur, et a Natiuitate virginis ad sancti Hieronymi festum munus electi circumscribatur.

¶ *Cap. 68. De qualitatibus culparum, et supplicij pro eis infligendi.*

SI quisquam in has nostras constitutiones deliquerit (quas sub pænâ præstiti iuramenti obseruari, volumus et mandamus) iuxta qualitatem culpæ mensuram humiliter et pacienter recipiet pænæ. Siquidem quatuor sunt culparum modi: earum enim quædam est leuis, altera grauis, tertia liqua grauior, quarta grauissima.

¶ *Cap. 69. De culpa leui eiusq; supplicio.*

AD primi gradus transgressionem pertinet seu ex delicta in aduer- tentia latine semel, aut bis non loqui, absq; habitu honesto in solatio superiori apparere, minus ordinate, et mature incedere, gestulationes facere, indebitè, et rixose clamare, inter comedendum loqui, ante benedictionem vel lignum a Rectore datum comedere, et cætera huiusmodi que

que arbitrio Rectoris talia iudicantur, pro quibus seu eorum quolibet fructibus, qui in principio prandij dantur, priuabuntur, vel cana, si post prandium defectus ille contigerit, vel vtriusq; si relapsus meruerit.

¶ Cap. 70. De secundo gradu culparum.

AD secundum culparum gradum pertinebit horas Dominae nostrae non recitare, rem diuinam non audire, ferias sextas non ieiunare, confessionem pro temporibus statitis, vel tempore infirmitatis retardare, semel ex inaduertentia vel surreptione iurare, honori alicuius detrabere, mandato Rectoris non statim obedire, vnam lectionem, vel argumentationem, vel reparationes vnas praetermittere, officium iniunctum semel, aut bis non adimplere, cameram alterius semel intrare, habitu sordido incedere, et caetera ad id genus. Pro quibus ieiunium commune, vel priuatio vini cum fructibus in prandio solum, vel in prandio, et cana simul, si Rectori videbitur expedire humiliter patientur.

¶ Cap. 71. De tertio culparum gradu.

AD tertium vero gradum attinebunt culpae grauiiores, quae sequuntur scilicet conuictio aliquem afficere, contra Rectorem murmurare, vel ipsum foruis oculis aspicere, ad ehartas, vel taxillos, vel aliquos secula res ludos ludere, secretum capellae reuelare, extraneum ad comedendum vel spectaculum aliquod in Collegio videndum sine licentia intrmittere Rectoris, aut sine sortio Collegium exire, sine habitu incedere aliquoties cameram alterius intrare. Pro quibus, vel ieiunium in pane, et aqua, vel carceris detentio, vel vtrunq; prout Rectori visum fuerit delinquenti imponetur, et ipse patienter subire tenebitur.

¶ Cap. 72. De quarto culparum gradu.

AD culpas quarti gradus, quae grauisime sunt, expectat expulsio, et a consortio, et societate nostra separatio.

¶ Cap. 73. Quae pertineant ad officium Rectoris.

AD officium Rectoris pertinebit omnes Collegiales, et Familiares discrete, charitatiue, et pia censura gubernare, constitutiones nostras in omnibus executioni mandare super lectores intendere, et an bene et plene legant horas, in quibus tenentur, aspicere, et Bedelis punctum comedare, super reparationibus et cōferentijs vt bene fiant vigilare, mundiciam Collegij in angulis qua in paupumetō procurare, delinquentes corrigere, deli

desides adhortari, studiosos animare, et pro posse premiare, rationem, et computum in fine mensis accipere, et signare, in licentijs dandis prudenter se habere, pecunias et datas cum Consiliarijs obseruare, et super omnia honorem, et honestatem domus zelare.

¶ Cap. 74.

Iuramentum collegialis recipiendi.

EGO. N. iuro Deum quod meo Rectori in omnibus licitis et honestis parebo, honorem commoda, libertatem, et præminentias Collegij tẽpore quo in eo permansero, et quo ad vitam mihi comes fuerit pro viribus procurabo ac defendam, et siquid mihi iniunctum fuerit, aut de mandato non recusabo, sed siue Rector, siue Consiliarius, siue Procurator electus fuerit, aut orator, siue Nuntius ad Romanam, siue Regiam Curiam, aut quouis alio destinatus fuero executurus, constitutiones has prout in eis continetur, obseruaturus, neq; alias his contrarias, vel derogatorias, auctorum intentione alienas procuraturus, nec absolutionem, siue relaxationem huiusmodi iuramenti petiturus, procuraturus, aut accepturus.

¶ Cap. 75.

Iuramentum a visitatore faciendum.

EGO. N. in visitatorem electus iuro omnipotentem Deum, et sanctos Angelos eius, quod omni possi habito odio, gratia, vel affectione perfonas, et bona huius Collegij fideliter visitabo, neq; verbo, neq; signo, aut quouis alio exquisito colore si qui fuerint, quos in visitatione nouero, quã per me ipsum siue Tabelione intermedio exequar, alicui pandam, et quod in omnibus pro virili commoditatem, et honorem eorum procurabo.

¶ Cap. 76.

Iuramentum pro electione Rectoris, & Consiliariorum.

NOS. N. et. N. et. N. in Rectorem, et Consiliarios nominati, atq; electi, iuramus omnipotentẽ Deum, et sanctos Angelos eius, quod recte et fideliter omnia iura bona et commoda ad Collegium pertinentia iuxta normam, ordinem harum constitutionum procurabimus, et obseruabimus, ac custodire, et obseruare ceteros pro possibilitate nostra faciemus, et quod neq; nos, aut aliquis nostrum a domo recedet, nisi ratione reddita honorum ipsius, sic nos Deus adiuet, et hæc sacrosancta Euangelia.

Cap. 77.
De iuramento pro electione Rectoris, & Confiliariorum.

IVRAMVS DEVM, et sacra eius Evangelia, et sanctam hanc
crucem, quam manibus nostris tetigimus, quod inter nostros Collegia
les eligemus vnum pro Rectore, et ceteros duos pro Confiliaris, quos co
ducibiliter Collegio, et regimini huius domus intellexerimus ad Deum
solummodo, et ad honestatem, honorem et augmentum huius domus ocu
los habentes.

QVASQV IDEM constitutiones observari mandamus, prout in eis
dem continetur, et nostris nomine, et sigillo eas munivimus, et per
notarium infra scriptum Secretarium nostrum referendari iussimus. Datum
Garnatae anno a Nativitate domini millesimo quingentesimo quadragesi
mo secundo: die vero vigesima mensis Aprilis, Gaspar Garnatensis de man
dato sui Illustris ac Reverendissimi Domini Ioannes de Valdes Secre
tarius.

CAPITULO DE VI

SITA QUE ORDENO EL LICENCIA DO HERNANDO
 de Chaues, Visitador deste Collegio por comission de su
 Magestad.

ON PHILIP

PE POR LA GRACIA DE DIOS
 Rey de Castilla, de Leon, de Aragon, de las dos
 Sicilias, de Ierusalem, de Nauarra, de Granada,
 de Toledo, de Valencia, de Galicia, de Mallor-
 ca, de Seuilla, de Cerdeña, de Cordoua, de Cor-
 ceaga, de Murcia, de Iaca, de los Algarues, de Al-
 gezira, de Gibraltar, de las Islas de Canaria, de
 las Indias, Islas, y tierra firme del mar Oceano, Duque de Milan, Conde
 de Elandea, y de Tirol &c. Avos el Rector, y collegiales, del nuestro colle-
 gio de la ciudad de Granada salud, y gracia. Sabed que en el nuestro con-
 sejo se vio la visita, que de esse dicho collegio por nuestro mandado hizo
 el Licenciado Hernando de Chaues oydor de la nuestra audiencia, y chã
 cilleria, que rñde en essa ciudad, y assimismo lo que por vuestra parte se
 nos a supplicado a cerca de cosas conuenientes al buen gouierno del. To-
 do lo qual por los de nuestro consejo visto mandamos proveer lo siguiere.

1 PRIMERA MENTE en quãto a lo que la constitucion onze apun-
 ta que algunas vezes demandado de los Prelados de esse Arçobispado, las
 informaciones de los que se an de recibir en esse collegio, no sean hecho
 en el lugar del oppositor sino dentro en essa ciudad como se auia hecho
 en la recepcion de algunos maestros, y en lo que tocava a la pobreza se
 auian recebido algunos rñcos en más summa de lo que la constitucion re-
 queria, y para ouir lo suso dicho, y que de aqui adelante no se haga. Man-
 damos, que las constituciones que acerca desto damos se guarden y cum-
 plan. Y cumpliendo el Prelado de essa ciudad no pueda dispensar en
 en ellas, sino que los collegiales libremente, y guardando las dichas con-
 stituciones hagan la eleccion de collegiales como por ellas se manda sin
 que el dicho Arçobispo se entremeta en ello.

2 I T E M quanto por las cõstituciones diez y siete, y diez y ocho se mã-
 da que los familiares no esten en el collegio mas de cinco años, y que con-
 uiene al collegio, que alcabo dellos sean reelegidos por la falta que ay de
 buenos seruidores. Mandamos que los tales familiares alcabo de los cin-
 co años, que vuyeren estado en el dicho collegio, concurriendo en ellos
 las qualidades neccesarias, puedã ser reelegidos para el seruicio del dicho
 collegio.

I T E M , quanto a que se añada la constitucion diez y ocho, para que

los familiares si quisieren puedan estudiar derechos, o la facultad que quisieren, porque la constitucion solo manda que sepan grammatica, y estudiẽ artes, y q̄ contiene por constitucion proueer que promiscuamente se puedan elegir por familiares Artistas, Juristas, o de qualquier facultad sien do idoneos, y benemeritos. Mandamos que los familiares de esse Collegio puedan estudiar en el la facultad que quisieren.

4 I T E M que por razon que la constitucion veynte y dos no declara si el Consiliario mas antiguo falta, quien presidira en el collegio por Vicesector los treynta dias en ella contenidos conuenia añadir, y declarar si presidiẽra otro Consiliario, o el Collegial mas antiguo, y que la costumbre de esse Collegio era que presidia el Collegial mas antiguo, y no el Consiliario menor. Mandamos que el Collegial mas antiguo presida.

5 I T E M en quanto a lo que cerca de la constitucion veynte y cinco, parece se a vsado, que es que quando alguna muger viene a esse Collegio, y auia de entrar en aposento de algun Collegial se pedia licencia al Rector diziendole el nombre de la persona, y calidad della, y obtenta licencia entraba, alias no. Laqual costumbre no era conforme a la constitucion. Mandamos que quando lo suso dicho acaeciere sea con licencia del Rector, al qual le encargamos conceda las menos vezes que pudiere, informandose y sabiendo primero la persona que es.

6 I T E M quanto toca a oyr missa juntamente con los Collegiales que no la suelen oyr juntos por que no se dezia missa en el Collegio por no auer capellanes que la dixessen de obligacion. Mandamos que proueydo lo de los capellanes, y aueniendolos en el dicho Collegio, se guarde la constitucion, que cerca dello dispone.

7 I T E M quanto la constitucion veynte y ocho se a quebrantado algunas vezes en dos cosas. La vna en que los Collegiales no van todos juntos ala Parrochia, y fagrarlo a comulgarse, sino q̄ cada vno va adonde le parece pedia licencia al cura de la Parrochia para la comunion del dia de Pascua. Mandamos que acerca de lo contenido en esse capitulo se guarde la constitucion entodo, y por todo como en ella se cõtiene sin exceder della.

8 I T E M quanto a no se auer vsado, ni guardado la constitucion veynte y nueue, y que por vn capitulo de visita estaua declarada, que en lo que toca a hablar latin en el Collegio se entendiẽse estando cerradas las puertas del. Mandamos que el hablar latin en el dicho Collegio, se entienda la constitucion en el reitorio.

9 I T E M, quanto a cerca de lo cõtenido en la constitucion treynta y vna parecia que lo que se auia vsado en esse Collegio era, que el que faltaua a la comida, o cena, comia a su costa quando el Rector lo mandaua executar, y no de otra manera, mañdamos que lo que hasta aqui se a vsado cerca de lo

con

contenido en este capítulo, se guarde y cumpla, y que el Rector lo haga así, y se le da poder y arbitrio para que lo execute.

10

ITEM a cerca de la constitucion treynta y dos que trata de las oras de comer, y cenar, esta dispensado, o consentido por los collegiales, q̄ la cena del invierno sea a las ocho, y no a las nueue, y que tambien estaua mudado por costumbre, que desde primero de junio hasta nuestra Señora de Agosto, la cena fuesse a las seys oras, y no a las cinco, y se hazia así. Mandamos que lo contenido en este capítulo se guarde y cumpla así, excepto que la cena en el invierno sea a las nueue oras de la noche.

11

ITEM quanto a cerca de las constituciones treynta y nueue, y quarenta parecia que cada dia no se sustentaua nueva conclusion, sino que vn Collegial proponia vn dia, y otro dia otro, o quando el Rector hazia seña arguia el Collegial mas antiguo, y nico medio, y auia respuesta, y replica, hasta que el Rector hazia seña que callassen, y otro dia quando el Rector mandaua arguir a otro Collegial, y así todos por orden en diuertos dias, y despues tornaua otra vez a arguir el Collegial mas antiguo, y todos subseguidamente hasta acabar. Por manera q̄ en sustetar vna conclusion se tardaua algunas vezes más de vn mes. Mandamos, que cada semana se sustentase sola vna conclusion, y esta sea los Viernes, o Sabado en la noche, y la sustenten todos los Collegiales, comenzado por el mas antiguo, y en cada conclusion arguyan tres Collegiales los más nueuos en la profesion de la conclusion propuesta, y del que la propone, comenzando a arguir el mas nueuo dellos, y cada vno proponga tres medios, y prosiga el vno con replicas hasta tanto que el Rector haga seña que callen, y que en el proponer de la conclusion, y fundalla, y en el arguir y proseguir los argumentos, y repuestas no se aleguen glosas, ni authoridad de Doctores sino solamente razones, y textos en la facultad, y por la ocupacion que los Collegiales tienen en otros estudios y lecturas. Asimismo mandamos que la conclusion se proponga en el Refitorio donde se a de sustentarse dos dias antes, porque los que an de arguir tengan tiempo bastante para estudiarla bien, y de rayz. La qual dicha conclusion se sustentase cada semana como dicho es, no embargante que falte el Rector, y Vicerector del dicho Collegio.

12

ITEM quanto a vn capítulo de visita que esta en la constitucion quarenta y dos, que permite combidar en la camara del Collegial alguna persona, con que el Collegio solo le de carbon para guisar, y la costumbre es que se da al Collegial tu ordinatio, y dos panecillos, y vn quartillo de vino, y si más quiere a su cuenta, y que siempre se a vtado, que quando el Rector combida a alguna persona de la calidad que la constitucion dize, siempre lo haze de contentimiento del Collegio, o de la mayor parte del, y que el gasto era siempre a costa del Collegio, y que de las vezes que entre año venia defuera a esse Collegio, y comian en el, no se contauan, y

que tambien se solian algunas vezes combida Collegiales antiguos, que vivian en esta ciudad aun que pocas vezes. Mandamos que si bre lo contenido en este capitulo se guarde la constitucion que sobre ello se po-
ne sin exceder della.

13 I T E M quanto al capitulo de visita que esta en la constitucion quarenta y seys, que manda que quando vuiere actos de Vniuersidad, aua que sea dada la ora de comer, y coman los collegiales a de estar abierta la puerta principal del collegio halta que se acabe el acto, y lo mismo en el examen secreto de noche las vezes que ay Licenciamientos. Mandamos que lo q̄ esta proueydo por visita acerca de lo contenido en esta constitucion se guarde y cumpla como en ella se contiene.

14 I T E M quanto a lo que a cerca de la constitucion cinquenta y vna se via, que quando algun collegial tiene officio en esta Chancilleria, o en otra qualquiera parte va solo con sus criados, y vn familiar si esta defocupado. Mandamos que cerca de lo contenido en este capitulo se guarde la constitucion, con que no puedan entrar en casa ninguna.

15 I T E M quanto a lo que la constitucion cinquenta y dos trata de la renta de esse Collegio, y de las porciones y ordinario de los Collegiales, y q̄ la erection y prouision nuestra no declara el ordinario que se les a de dar para su comida, ni la dicha constitucion lo declara, y lo que se auia vsado despues que se hizo era, que los dias de carne se daua a cada Collegial libreta y media de carnero, que son veyns y quatro onças, vna libreta a la comida y media a la cena, fruta al principio y a la postre: y la libreta de la comida, la mitad siempre cocida, y la otra mitad assada, o en platillo, o lo que monta la media libra se da de cabrito, o otra cosa conforme al tiempo, y a los familiares se les da vna libreta de carnero de a diez y seis onças la media a la comida, y la otra media a la cena sin otra fruta, y que en los dias de pefcado que ayunauan los Collegiales y familiares no se les da mas que vna comida, y en ella se les da a los Collegiales tres seruicios de huebos y pefcado y mas vn potaje, y cada seruicio era la tercera parte de vna libreta de pefcado, de manera que vna libreta de pefcado se reparta entre tres Collegiales, y a los Familiares se les daua dos seruicios y vn potaje, y este ordinario se da en todo el año agora sean baratos, o caros los mantenimientos, y los dias que la constitucion da de addito, o extraordinario los arbitran el Reçor, y Conçiliarios, y de pan y vino se les da a los Collegiales todo lo necessario que piden, y a los Familiares todo el pan necessario, y medio quartillo de vino a cada comida. Mandamos que la costumbre que siempre cerca desto se a tenido se guarde y cumpla assi y f. pafse con ella como halta agora.

16 I T E M quanto a lo que cerca de la constitucion cinquenta y quatro se apunta

apunta que en la ausencia de los Collegiales hasta que no se a tenido en-
tera cuenta de embiar procurador, o mensajero passados los dos meses
como la dicha constitucion lo manda, sino que quando el Collegial sale
de esta ciudad dize que se deterna en el camino el tiempo que le parece
es necesario, y hasta passados los quatro meses no se tiene cuenta en la
ausencia, y ay capitulo de visita que lo permite asy, y por razon que esta
no declara la pena que a de tener el Collegial ausente, que no viniere al
Collgio al tiempo de los quat. meses. Mandamos que cerca de lo con-
tenido en este capitulo se guarde la constitucion que sobre ello dispone, y
no se exceda della so pena de privacion de Collegio.

17

ITEM quanto a la forma de como se guarda la constitucion cinquen-
ta y siete de los actos que es, que el primer año que entra el Collegial siem-
pre se le da manto y beca la vispera de los Reyes, y si hasta otro día de los
Reyes del año siguiente tiene hechos sus actos le dan su manto y beca,
aun que aya mas de vn año cumplido que este en el Collegio quando los
comiença a hazer, y si para día de eleccion del Rector no tiene hechos los
actos no se le da el habito de manto, y beca, y los actos que el Theolo-
go haze cada año son dos, y duran quatro años ocho actos, los quales a de
hazer hasta graduarse de Licenciado, y el Jurista no tiene mas acto de
la repeticion, y examen secreto, y haziendo el primero año esto despues
siempre le dan manto y beca, aun que no se gradue de Doctor, y no ha-
ziendolo no le dan el habito, y que cerca desta constitucion ay vn capitu-
lo de visita que la declara, mandando que no se entienda con los Colle-
giales que entraren en el Collegio graduados ya de Licenciados, o Do-
ctores en Theologia, o derechos por otra Vniuersidad, pero que si el Col-
legial despues de entrado en el Collegio se fuere a graduar por otra Vni-
uersidad, que si no hiziere en essa los actos, no se le de el dicho manto, y
beca. Mandamos que lo contenido en esse capitulo se guarde y cumpla
de la forma, y manera que hasta aquí se a usado.

18

ITEM quanto a la constitucion cinquenta y nueue que trata de las an-
tiguedades, siempre auido muchas dudas, y disseniõnes, y no auia auido
cosa del todo asentada, y lo que mas se a usado es que siempre sean prefe-
ridos en todas las cosas los Collegiales mas antiguos a los modernos, aun
que fuesen Clerigos y Theologos excepto que a los Doctores gradua-
dos por essa Vniuersidad se les daua la antiguedad, y en esto solo se guarda
ua la dicha constitucion, y que despues cerca deste articulo vuo cierta dis-
seniõ y auia salido cierta interpretacion del Arçobispo de essa ciudad
por via de capitulo de visita, por el qual se mando que los Collegiales Do-
ctores graduados por essa Vniuersidad, se prefiriesen en todo a los otros
Collegiales mas antiguos despues de passados quatro años de su entrada
y no antes: porque parecia que hasta entonces no auia negligencia en el
grae

graduarse, especial los Theologos que no se hazer ocho años, y cada año no pueden hazer mas que dos conforme a las constituciones, para q̄ cesen los inconuenientes que sobre esto podría auer, como algunas vezes auido. Mandamos, que el Collegial mas antiguo ab ingressu, sea preferido en todas las cosas, despues del Rector, lo qual se entienda, excepta praesertim capellanorum, y entre los que entrassen juntos de vna election guarda la constitucion antigua de esse Collegio.

19 I T E M quanto a cerca de la constitucion sessenta y vna, se apunta que las noches de fiesta desde el de Naxidad hasta el dia de los Reyes, los Collegiales juegan a los naypes todos juntos en cõmunidad en la camara del Rector, y el Collegio da los naypes. Mandamos que sobre lo contenido en este capitulo se guarde la constitucion, y la pena que el Rector impusiere en esto sea otra y no sea praesertim.

20 I T E M quanto la constitucion sessenta y dos apunta acerca de que los Collegiales por comedim̄to no siempre ceden a los mas antiguos en las pretensiones, y como el Arçobispo de essa ciudad era el que lo proueya, y en todo se hazia lo que el queria sin contradiccion. Mandamos que agora y de aqui adelante quando se ofreciere opposicion de Cathedras, o beneficios, y quisierẽ opponerse muchos Collegiales, que el Rector, y Collegiales den la opposicion al que entendieren que es mas sufficẽte, y los demas pasen por ello, sub expulsiõis pena, y esto no se entienda en los beneficios del Collegio, sino que estos se den siempre al mas antiguo ab ingressu.

21 I T E M en quanto a la constitucion sessenta que trata de la election de Rector, y Consillarios, y que por el poco numero de Collegiales que suele auer en el Collegio, casi siempre se dispensa por el Prelado de essa ciudad, que los que an sido Consillarios el año precedente sean capaces de election de Rector, y se vota por ellos, y que algunas vezes no auia numero para votar por tres, y assi el año de quinientos, y sessenta y siete, con parecer del Arçobispo de essa ciudad, auia sido la election de Rector por votos, votando cada Collegial por vno solo, y el que mas votos auia tenido, auia sido Rector. Mandamos que la election de Rector se haga por suertes, y no por votos, y q̄ no pueda ser reelegidos en ninguno de los officios el año inmediato siguiente, sino vusere falta de Collegiales, y que en esse caso los Consillarios sean capaces de ser reelegidos por Rector, y no por Consillarios, y el Rector precedente no pueda ser reelegido por Consillario, sino fuere en defecto de no auer quien lo pueda ser.

22 I T E M, quanto por parte de esse Collegio se nos supplica a cerca de la constitucion sessenta y vna que el Visitador que en cada vn año visitare el dicho Collegio conforme a la dicha constitucion sea Oydor de essa Chancilleria, y sea alomenos de primera tonsura, y no casado, y que le nombre el Presidente de essa audiencia, o que lo sea vna Dignidad, o Canonigo de la

la Iglesia Cathedral de esta ciudad, que sea letrado el que el Dean y Cabildo eligieren y se presente al Colegio con fe de su nombramiento, y que el tal Visitador se le de algun premio por su trabajo. Mandamos que el Arzobispo de esta ciudad juntamente con el Cabildo nombren persona del qual sea de letras, experiencia, y conciencia para que haga la dicha visita.

23 I T E M en quanto se pide que se de forma de election de Collegiales, en la qual se declare el termino, que se a de poner en los edictos, que le embiaren a las Vniuersidades de Castilla, y que si couiniere al Colegio, que puedan prorrogarlos, y se les de forma de señalarles examen a cada vno en su facultad, y que se señale tiempo dentro del qual se haga la election despues de vacar la prebenda. Mandamos que a cerca de lo contenido en este capitulo se traygan del Colegio de Cuenca, de la ciudad de Salamanca las constituciones que sobre ello disponen.

24 I T E M en quanto se pide se prouea de nuevo cerca de la election de Collegiales, y de la libertad que an de tener en elegir, y del secreto de la capilla sub pana praesenti iuramenti, y que se den a los Collegiales las velas que tuuieren necesidad para estudiar como hasta aqui se a hecho sin auer constitucion para ello. Mandamos que para lo contenido en este capitulo se traygan las constituciones del dicho Colegio de Cuenca de Salamanca que disponen sobre esto.

25 I T E M en quanto se pide mandemos que por el Rector, y Vniuersidad de esta ciudad se guarde a esse Colegio, y Collegiales del vn priuilegio de que trata la constitucion quarenta y dos de la Vniuersidad que de todos los grados y de todos los actos que hizieren los Collegiales de esse Colegio, se les remita la tercera parte de los gastos, y se a quebrantado en lo que toca a los actos de los Theologos. Mandamos que el Rector y Vniuersidad de esta ciudad guarden a esse Colegio el dicho priuilegio que de suso se haze mencion, y que de todos los grados y actos que hizieren los Collegiales de esse Colegio se les remita la tercera parte de los gastos.

26 I T E M en quanto a que esse colegio esta muy apartado de otras Vniuersidades, y al cabo destos Reynos y las personas que auian de venir a oponerle a de ser pobres, mandassemos que se hizellen las informaciones a costa del colegio, o alomenos se les ayudase con algo, Mandamos que acerca de lo contenido en este capitulo, se haga y cumpla como hasta aqui se a hecho, y no se exceda dello.

27 I T E M en quanto a que el habito de los collegiales del colegio de los Abades en su principio, y los años atras alido con becas leonadas cbicuras, y agora andan con becas de paño muy colorado, o canelado, y que parecia al habito de esse colegio, y se pide guarden su habito antiguo sin perjuizio de nadie. Mandamos que en el traer de los habitos, y becas los collegiales del dicho colegio de los Abades guarden su instituto, y no excedan del en manera alguna.

28

IT E M en quanto se nos supplica que en la eleccion de los collegiales, que se vüieren de recibir se guarde ibdo rigor en lo que toca a pobreza, y limpieza, y que sobre esto el Prelado de essa ciudad no se entremeta, sino que los collegiales libremente hagan sus diligencias, y elecciones con forme a sus constituciones, mandamos que lo contenido en este capítulo se guarde y cumpla al fin que en ello yya dispensacion alguna, ni el Prelado se entremeta en ello en manera alguna.

29

LOS QVALES dichos capitulos y lo que aellos y acada vno dellos va proueydo, y mandado. Mandamos que assi se guarde, cumpla, y execute, y contra ello no se vaya ni passe en manera alguna, y que esta nuestra carta se leyda y publicada en esse dicho collegio estado presentes todas las personas del para que sepan y entiendan lo en ella contenido laqual asimismo mandamos se ponga con las demas escripturas en el arca y archiuo de esse collegio, y no fagades ende al. Dada en Madrid a diez y seis dias del mes de Julio de mil y quinientos y setenta y dos años. Yo el Rey, Yo Antonio de Erasso Secretario de su Magestad Catholica la fizé escreuir. Antonio de Erasso de su Magestad Registrada Jorge de Olaal de Bergara Por Chanciller Jorge de Olaal de Bergara, sin derechos. D. Cardinalis Seguntinus, El Licenciado Fuen mayor, El Licenciado Ioan Thomas, El Doctor Francisco de Villafañe, el Doctor Francisco de Auedillo, Lo que resulto de la visita del collegio de la ciudad de Granada. Consultada, çauala. Testigos que fueron presentes e lo vieron corregir e concertar con el original Alonso Mexia, e Luys Lobo, el Bachiller Benito de la Peña vezino y estante en Granada. E yo Francisco de Cordoua escriuano publico del numero de Granada e su tierra por su Magestad presente fui a lo que dicho es, e lo fizé escreuir, e fizé mi signo a tal. En testimonio de verdad. Francisco de Cordoua Escriuano publico.

VONIAM SECVNDVM FRAGI

litatem humanam nulla lege quantum cui-
q; perfecta potest circa omnes casus prouidi-
deri auctore Iustiniāno in l. 2 §. sed quia.
C. de veteri iure. enuclean. et in auctent. de
confanguin. in prin. et semper sit necessaria
nōua legum editio tam circa bona recte gu-
bernanda, quam circa alia per nostrum inu-
ctissimum fundatorem determinata: operat
pretium. duximus statuta per nostros Colle-
gas edita, et sparsa, in hunc totum redige-
re: nec non omnia alia necessaria ad Colle-

gium spectantia hic inferere instar Bonifacij octaui, qui sextum librum de
cretalium ad supplendum dispositiones decretalium antiquorum compo-
suit, in quo declarauit, suppleuitq; disposita in quinq; libris decretalium
Gregorij, et hoc nimirum: quoniam vt sumus Pontifex Innocentius octa-
uus inquit: non debet reprehensibile iudicari, si secundum varietatem tē-
porum statuta, et ordinationes quandoq; varientur humane: quoniam ip-
se Deus ex ijs, quæ in veteri testamento statuerat, nonnulla mutauit in no-
uo. Ideo per ordinem, et tempora posuimus statuta, vt iuxta verbum Spal-
mitæ de virtute in virtutem ambulemus.

GRANATE anno Domini millesimo quingentesimo nonagesi-
mo quarto, die vigesimo tertio mensis Dezembris Rector, et Collegæ, vt
delicet. Don Hieronimus de Medina, y Padilla Rector, Licenciatius Pe-
trus Serrano de Mieres, Doctor Ioannes Checa, Licenciatius Franciscus
Gomez de Salamanca, Licenciatius Gundifalvus Sanchez Luzero, Licen-
ciatus Don Alfonso de Gamboa Eraso, Licenciatius Ioānes Baptista del
Kincon y Riudadenebra in Collegij capella secundum morem vocati se-
quentia statuta ordinauerunt, et iurauerunt sibi, et alijs in posterum obser-
uanda.

¶ Cap. 1. De visitatione bis in anno.

PRIMUM statuimus, et ordinamus, quod Rector bis saltem in anno,
videlicet mense Maij, et mense Nouembris visitare teneatur omnes
cameras dicti Collegij, nec non Capellanorum, et Familiarium.

¶ Cap. 2. De pena Rectoris, vel alterius Collegæ pecuniam Collegij recuperantis & retinentis,

ITEM statuimus quod si contingat aliquem Collegij debitorem pecu-
nias soluere Rectori, vel alicui alteri de Collegio, eadem die pecunias
sic recepras in Archivio reponere teneatur: quod si non fecerit, ipso fa-
cto penam incurrat priuationis mensæ per annum, quod in quibuscunq;
pecunijs et redditibus Collegij obseruare præcipimus.

¶ Cap. 3. De confessionibus infirmorum.

STATVIMVS etiam, et ordinamus, quod si contingat aliquem in infirmitate incidere, tam Collegarum, quam Capellanorum, et Familiarium, si infirmitas grauis sit, intra triduum confiteri teneatur, et Sacramentum Eucharistia suscipere: si vero graueatur infirmitate, vnus familiaris assignetur, qui commode illi valeat ministrare. Quæ autem infirmitas grauis dicatur, vt hæc obtineant, arbitrio Rectoris relinquimus.

¶ Cap. 4. quod cura panis cocti committatur iuniori collegijs.

ORDINAMVS pro conseruatione panis cocti, quod cura huiusmodi committatur vni de iunioribus Collegij, qui clauem panis habeat, et aliorum utensilium, et intersit, cum panis deducitur, ad eius ponderationem, et prouideat, vt panis bono ordine dispensetur, nec calidus recipiatur: in sine quoq; mens rationem reddat de pane accepto, et expenso, nec clauem aut eius officium possit alteri, quam Collegiali, et de licentia Rectoris committi.

¶ Cap. 5. De qualitate recipiendorum ad collegium.

QVONIAM nullus in Collegam recipi potest, nisi qui ex honestis, et mundis parentibus originem traxerit, vt statutum est in constitutione decima, neq; in ea declaratur, quas qualitates habere debeat, qui admittitur, vt mundus dicatur: declaramus eos mundos esse, qui Christiani antiqui fuerint, videlicet, quorum parentes siue patres, et aui, atraui, et maiores semper fuerunt habiti publice, et occulte pro christianis antiquis: itaq; nullo modo descendant ex genere Iudæorum, vel Maurorum, vel Indorum.

¶ Cap. 6. De receptione oppositorum.

STATVIMVS præterea, quod nullus oppositorum recipiatur, nisi ipse titulum sui gradus ostendat, et de consensu totius maioris partis capelle.

¶ Cap. 7. De informationibus familiarium.

QVONIAM experimento cogitum est non satis certas, et exploratas esse informationes, quæ de genere Familiarium Granatæ sunt: statumus vt oppositores ipsi informationes suas afferant iudicis auctoritate in loco suæ originis cõfectas, et sigillo publici tabellionis obsignatas: in quibus quinq; minimum testes adhibeantur, qui et trigessimum saltem annum excellerint, et parentes, atq; auos oppositorum cognouerint. Si autem locus originis sit talis, et populosus, qui in eo viuant Commissarij sancte Inquisitionis, ipsis committatur cura faciendi huiusmodi informationes.

nes qui tamen de officio pæter res sibi presentatos per talem opposi-
torem repentat. Utos circa illa examinare, et in fine suum votum adscri-
bere præstita ibi fide, quod erat commissarius sancti Inquisitionis per ts-
belionem.

¶ Cap. 8. quod nullus familiaris comitetur Collegiales extra ciuitatē adcentes.

ITEM statuimus, et ordinamus, quod nullus Familiaris absque licen-
tia totius, vel maioris partis Capellæ comitetur Collegiales extra ciuita-
tatem abentes sub pena priuationis portionis veri valoris per mensem,
nec Familiaris cum Collegiis, nec Collegia cum Familiaribus ludere audeat,
nam ex nimia familiaritate cum illis Familiaribus decus amittitur, atque
cum sint pauperes necessario ex bonis Collegij ad ludendum surripient.

¶ Cap. 9. officiales collegij qualiter sint recipiendi, vel expellendi.

RECTOR solus interiores, vel exteriores domus officiales, vel ali-
quem ex eis post hac nec succipiat, nec expellat nisi de consilio Con-
sultatorum, et semper quoties aliqua persona recipienda erit, quæ bona
collegij recuperare debeat, Rector ab eo fideiussores idoneos extorqueat
sub pena damni Collegio, et Collegis obuientis, ob id quod prædictam
fideiussionem non accipit.

¶ Cap. 10. De priuato cibo nam adducendo ad refectorium.

STATVIMVS etiam quod nullus priuatum esculentum ad refectō-
rium ducat, quod si alicui mittatur xenium, Rector vel, qui tunc præ-
fuerit illud cunctis discumbentibus distribuat.

¶ Cap. 11. Menses, et dies quomodo debeant intelligi.

STATVIMVS, et declaramus quod menses cōcessi per cōstitutio-
nem quinquagesimam secundam tam in ipsa, quam in alijs computen-
tur hoc modo, quod primus mensis habeat triginta et unum dies. Secun-
dus autem triginta, et sic de ceteris. Dies autem per noctes illos sequentes
in omnibus computentur.

¶ Cap. 12. Non detur licentia absentanti se sine fideiussione.

ITEM ne domus debitis non solutis detrimentum patiatur, Statuimus,
quod si Collegam aliquem extra ciuitatē Rector iter arripere sciat, ei
dem licentiam non prius concedat, quam præstita fideiussoria cautione,
quale debitum existat. Contra si Rector fecerit, pro quantitate debiti te-
neatur, nec verum debitorem etiam præstando liberetur.

¶ Cap. 13. De termino prorrogando absentibus.

STATVIMVS etiam, quod terminus quatuor mensium absentibus
D u bus

bus concessus per constitutionem quinquagesimam secundam possit
consensu totius Capellæ prorogari, maiusq; spatium concedi, quod mag-
na exigente necessitate fieri permittimus.

¶ Cap. 14. *Quod nullus possit esse oppositor cathedre, aut beneficiorum an-
te capellæ nominatum.*

ITEM, et honoris, et concordie Collegiarum consulere volentes, statui-
mus quod Cathedra, seu beneficio vacante, si Collegæ plures simul eius
oppositionem prætendant, Rector, et Collegæ, vel eorum maior pars suffi-
cientiorem eligant oppositorem, cui alij fauorem præstent, et suffragia
vero vnus tantum existat non possit oppositionem exequi, antequam oppo-
sitor nominetur ab eisdem.

¶ Cap. 15. *De necessarijs infirmis ministrandis.*

ITEM statuimus quod Collegijs infirmis extra Collegium existentibus
eo casu quo id fieri potest ex constitutione sexagesima sexta, minist-
rentur omnia necessaria.

¶ Cap. 16. *de modo electionis Collegialium:*

CVM occurrerit electio alicuius Collegiarum, congregentur omnes
electores in Capella Collegij, et præmissa Spiritus sancti missa eligen-
tium quilibet iuret tactis sacrosanctis Euangelijs, quod, se motis amore
odio, prece, vel pretio eum eliget ex oppositoribus, quem iute illexerit mo-
ribus, et vita, et literatura, ac paupertate cæteris paribus magis idoneum.
Quæ quidem suffragia per cedulas secretas fiant, et mittantur in pileum,
siue bursam, et vnus de Capellanis veniens extrahat cedulas in præsentia
omnium, et ponat super altare, et is sit Collega, in quem plurium voces cõ-
currerint: Quod si suffragantium vota fuerint paria, ea pars præualeat, in
qua Rector fuerit. Quam electionem facere teneantur intra triginta dies,
a die vacationis examinentur autem recipiendi ad Collegium de vita, et
moribus, et literatura, et Rector iniungat sub pænâ præstiti iuramenti Co-
llegis, vt si ipsi, vel eorum aliquis aliquod impedimentum sciuerit, quomi-
nus admitti ad Collegium non debeant, teneatur sub pænâ periurij denun-
tiare. Teneatur autem, qui præbendam petit in sua facultate coram Recto-
re, et Scholasticis vnum textum per Rectorem per vnum diem ante sibi
assignandum interpretari: post lectionem vero immediate tres Collega-
rum, quibus Rector iniunxerit, opponant contra dicta in lectione.

¶ Cap. 17. *De Rectoris prerrogatiua inferendo suffragio.*

STATVIMVS, et ordinamus quod Rector inferendo suffragio, sua
Specularem habeat prerrogatiuam, ita vt in pari numero votorum ea
pars vt maior sit præferenda, cui ille vocem suam a comodauerit: quæ præ-
roga

rogatiua locum sibi vendicet tam in electione Rectoris, Collegiarum, Familiarium, quam in alijs quibuscunq; actibus ad effectum quemcunq; per Capellam decernendis.

¶ Cap. 18. De auctoritate Vicerectoris.

QUOTIES Rectorem ab hac ciuitate abesse contigerit, ei qui in eius locum subrogabitur, vel secundum Collegij constitutiones, vel per nouam electionem celeberrandam, eadem auctoritas, et honor deferatur: donec Rectoris absentia perdurabit, qui Vicerector erit appellandus, cum ipsius Rectoris absentis vices gerat.

¶ Cap. 19. De præbendarum vacantium edictis

VT Collegiali præbenda vacante edicta publice proponantur, ex consensu maioris partis Capelle termino competente in illis præscripto. Edicta vero in valis huius almae vniuersitatis affigantur, insuper, et alias Baticæ, ac Castellæ vniuersitates dimittantur, si commode fieri possit absq; ipsius Collegij expensis termino in illis præscripto in subsequenter diem Capellæ conuentus autem edictorum iam elapso in subsequenter diem Capellæ conuentus agatur, et oppositorum numero et qualitate diligenter discussis, edicta claudantur, si hoc maiori parti Capellæ visum fuerit: alioquin ea prorogandi ius esto. Quod si secundo termino expleto Cappella iuxta formam præscriptam edictorum: prorogationem Collegio expedire iudicauerit, hoc ei liberum sit iterum atq; iterum, quoties et re ipsius Collegij fere apparuerit.

¶ Cap. 20. si quis oppositorum ante prorogationem examen subire velit.

SIPRIMO edicto iam elapso candidatus quicumque ante prorogationem in tempore oppositus præelectionis examen subire voluerit, admittatur, prorogationis termino nihilominus decurrente. Item si quis oppositorum informationem suam fieri postulauerit hoc ei possit indulgeri.

¶ Cap. 21. De arbitrio capellæ in informationibus per agendis.

ERIT aut in arbitrio et electione maioris partis Capellæ decernere an Collegij candidatus sit ad examen admittendus ante informationem habitam. an vero vice versa debeat informatio examen præcedere.

¶ Cap. 22. si oppositor in tempore sumptus necessarios non præstiterit.

SIEDICTORVM terminis expletis, et conclusis oppositorum aliquis ad legendum non accesserit, ac pecuniam in documentis vitæ ac morum conquirendis expendendam non præstiterit, aliquantum temporis expectetur, pro vt satis esse maior Capellæ consensus iudicauerit.

¶ Cap. 23. De preparatione futura electionis.

E DICTORVM simul, et prorrogationum *curriculis delapsis*, ad Rectoris officium pertineat: conuocare in vnum Collegas electuros secundum rectam Iustitiæ normam oppositorem, *vel* oppositos magis idoneos atq; ipsi Collegio vtiliores (in quos ipse dies electionis sit computandus) per Capellæ Secretarium, Collega ad id præcitantur, et de futura electione ad moneantur. Idem etiam iuris obseruabitur in electione vnius cuius plurimum Collegarum ad informationes faciendas dimittendorum: Quæ vero iuris forma tenenda sit quoties vnicus oppositor eligendus existit alibi statuto Capellæ cautum est.

*¶ Cap. 24. Si oppositor electionis incapax fuerit de pre
hensus.*

S I Q V A N D O contingerit, vt documentis de alicuius oppositoris *Smoribus*, et genere ex forma iuris conscriptis, et apud ipsam Capellam discussis, apparuerit eum non esse nobili, et honesto Collegij sodalitiio dignum, ipsiusq; incapacem nihilominus ad electionis examen admittatur, si prius non fuerat admittus, ne forte ab hoc actu exclusus infamia notetur, Ea tamen lege, vt inter alios oppositores idoneos ad vota eligentium non trahatur, quippe qui electionis incapax habitus fuerit. Collega vera iusurandum subeant de non reuelandis huiusmodi oppositoris defectibus, excepto Collega, qui ex aliqua causa tunc temporis absuerat.

¶ Cap. 25. quando Rector sui voti prelationem amittat.

Q V O N I A M vero in electionibus, Rectoris suffragium præcipuam sortitur prerrogatiuam, vt superius demonstratum est: cum honorẽ, et prelationis auctoritatem amittat eo ipso, quod sui voti schedulam seu titulum proprio Chirographo, vel rubrica (vt aiunt) non signauerit.

*¶ Cap. 26. Ne pecunia Collegij mutuo detur, & de pena contra
facientis.*

Q V O N I A M experimento cognouimus Rectorem ex Collegij substantia, et facultatibus pecuniam: vel frumentum mutui nomine in rem suam vertisse, atq; ipsi Collegis, vel alijs personis mutuo dedisse, vnde Collegium graue patitur detrimentum: statuiimus, et ordinamus, ne deinceps tales mudationes contrahantur, quod si aliter factum fuerit, in rationibus Collegij reddendis ea mutua, seu personales obligationes pro exoneratione debitorum, quæ ad Collegium eo nomine pertinere consistent, non admittantur. Insuper et is qui in hoc commiserit, per quindecim dierum spatium quotidiana portione multetur.

¶ *Cap. 27. si Consiliarius maior stato die Collegij redditus per eum exactos non persoluerit.*

CV M ad officium maioris Consiliarij pertineat Coll: gij redditus, et pensiones exigere, prout in quadam cōstitutione cauetur, debet huic muneri diligenter, et bona fide incumbere, atq; ipsos redditus iam exactos contra dēre statim in Archivo, vel arca Collegij reponendos: quod si post triduum a tempore quo ad ipsum pecunia peruenit computandum, eam non tradiderit, tandū quotidiana portione damnetur, quādiu apud se pecuniam retinebit, et si deinde in sua cōtumacia perseverans post quindecim dies huic statuto non paruerit, illud pretium non lucretur, quod præstari solet Collegis electioni Rectoris interessentibus: ad extremum si crescente contumacia intra vnum mensē officio libi de mandato minime satisfecerit adhuc pecuniam retinens vel non soluens (præterquam quod in suis bonis pro eo debito executionem patietur) per biennium voti a iuri, et passiuū expens habebatur.

¶ *Cap. 28. ut frumenti ratio tam a Rectore, quam Consiliarijs exigatur, & horrei clausi in Archivo reponatur.*

QVI A moris, et consuetudines erat, vt solus Rector horrei frumentarij clauem haberet, ex quo plura incommoda Collegio imminēbant, atq; ipsi Consiliarij excusationem præuidentes id ipsum causabantur: cum ab eis frumenti ratio exigeretur: statuimus ne de cætero se tali prætextu exculantes audiantur: sed nihilominus ad rationem rei frumentarij pro modo dati, et expens compelli debeant, cum ex nouo Regis nostri rei scripto nihil pecuniæ, vel frumenti possit exigi: nisi Rectoris simul, et Consiliariorū subscriptiones inter cesserint. Sed ne Consiliarijs querelæ locus relinquatur: horrei clausi semper sub alijs archiui tribus clauibus recondatur inde non extrahenda, nisi Collegij pistori frumentum sit prestandū, vel alias vendendum: tunc enim Consiliarios, vel tuorum alterum tristic mensura interesse oportebit.

¶ *Cap. 29. de eo qui ultimo sui Collegij anno Rector fuerit electus.*

CONSTITVTIO, qua cauetur, vt qui in vltimo anno sui Collegij fuerit in Rectorem cooptatus, ad Epiphaniam vsque anni subsequenti domi permaneat, sui officij rationem redditurus: ita est accipienda, vt tam in victu, quam in vestitu, ac demum per omnia, vs alius quilibet Collega habeatur non suis, sed Collegij expens alienus. Item vt ab Epiphania vsque ad Purificationis festum possit in Collegio commorari, vel ad diem quo rationes fuerint absolue,

si ante Purificationem finem habuerint. Collegialis ordinis adhuc insignia retinens; non tamen vilius voti communionem: sed suis sumptibus se aler, nec sportulis seu premio fruatur, quo singulis annis donari solent, qui electioni Rectoris interfuerint.

¶ Cap. 30. *ut collega annone prefectus quotidie ab obsonatore expensis rationem exigat.*

CVM ex negligentia obsonatoris in quotidianis rationibus dandis non pauci expensarum errores, et incommoda oriantur. Mandamus quatenus expensis ratio non admittatur, quæ in alterum diem fuerit prorogata: nisi forte vrgens necessitas obsonatorem eius penam immunem esse iubeat, vel modernioris Collegii culpa, qui annona prefectus est, id contingit: quam ob rem ipse per decem dies ordinaria portione multabitur.

¶ Cap. 31. *De infirmo extra collegium vagante.*

SI QVIS aduersa valetudine laborans extra collegium vagari presumpserit: ex tunc infirmorum priuilegio, et beneficio extruatur, qui ad refertorium vt ceteri conuenire sit obnoxius. quod si valetudinarius existens, animi et corporis recreandi gratia, in publicum prodire necessitate habuerit, hoc ei benigne indulgeatur, quandiu medici consilium eius salutem expedire iudicauerit.

¶ Cap. 32. *Nequis extraneus etiam pro aegrotantium cura in collegio pernoctetur.*

QUIA constitutionibus seuerissime interdictum est, nequis extraneus intra claustra collegij pernoctetur: statuimus, vt ea prohibitio in aegrotantibus etiam perpetuo locum habeat, ita vt nec pro eorum cura proprius famulus, vel alia quauis persona noctu apud collegium remanere permittatur: sed vel egroto familiaris de nocte etiam assidat, vel si morbi grauitas hoc exegerit, venia obtenta foras curandus ad honestam domum dimittetur.

¶ Cap. 33. *De literarum exercitatione, et silentio seruando, et ne cathedras regens foras deducatur.*

CVM Collegij disciplina, et institutum in hoc maxime tendat, vt eius alumni in literarum studio in dies magis proficiant. Mandamus quatenus per horas bonarum artium et literarum exercitationi de more praestitutas quiete omnia, et sine strepitu agantur, ita vt nec in solarijs de ambulationibus frequententur, neq; in priuatis cubiculis colloquia miscantur: cui negotio vt Rector vigilantissime incumbat, exhortamur: sed et Collegiarum Cathedras regentium ratio habeatur, ne mane ab antiquioribus

bus foras deducantur, qui se deonibus præsumunt in rebus, nee vespere, quæ
vespertinis, quo commodius, et villas de ibandato. Sibi munere fungi pos
sint. *Cap. 34. De musuo testimonio confessionis reddendo.*

CONSTITV TIO vigesima quinta ad vnguem obseruetur, et in ea
forma, vt quilibet Collega, et familiaris apertissime testetur, cui per
sonæ, quo loco, et tempore peccato sua fuerit confessus: cuius rei testimo
nium solius sine fraude perhibeat. Quæ omnia præterquam quod præsa
bita constitutio expressim desiderat) piùm etiam docuemsum, et laudabi
lem morem præferunt.

*Cap. 35. vt Rector, vel Consiliarij profecturi substitutus pecu
nie ac instrumentorum rationem reddant.*

SI quando contigerit Rectorem, vel Consiliarium aliquem ab hæ
splendidissima vrbe absentie causa proficisci, ante discessum ab ipsis
pecunia, frumenti, et instrumentorum in arca publica repositorum ratio
exigatur, eaq; omnia et singula substituto, vel substitutis, futuris secundū
iuris formam contradantur: cum vero quilibet eorum ad Collegium re
dierit, iterum rationibus exactis easdem res eadem solemnitate sibi tradi
tas recipiat. Sed in proposita proiectionis specie frumenti acerbus dime
tietur, nisi substitutus pro tradito habeat, quantum Rector, vel Consilia
rius in horreo superesse affirmauerit.

Cap. 36. de excessibus Rectoris, et remedio adhibendo.

QVONIAM neq; constitutionibus, neque visitationis vel Capellæ
statutus prouisum est, quid iuris, et remediū debeat adhiberi, si Re
ctor in aliquo exceßerit contra honorem, dignitatem, mores, quietem, et
Collegij substantiam, vel contra personam aliquam priuatam sibi subie
ctam: et quia minime conuenit in huiusmodi causis per ciuilia, vel Eccle
siastica tribunalia remediū cum ordinis dedecore exposulare: aliorum
Collegiorū, præsertim Sanctæ crucis Vallisfoletani Cōstitutionibus, et mo
ribus adherentes, statuimus et ordināmus, vt si Rector alicui college reclu
sionis aut voti actiui, vel passiuæ priuationis expulsiōnis penā imposuerit,
aut etiā eū ultra quindecim dies quotidianā portione dāauerit, vel pereos
dē quindecim dies cōtinuos panis et aque ieiunio affecerit, si Capelle Col
legij visum fuerit iniquā esse penā, vel ex aliqua causa oportere, ne execu
tioni mādetur, aut penæ asperitatem esse temperandam, vel cōmutandā,
hoc ei iure licebit: et quod ita ordinauerit Rectoris mandato, et decreto
præferatur, quod si ad effectum prædictōrum, vel alterius negotij occur
rits Rector Capellæ conuentum cogere renuerit ab aliquo ex Collegis re

E
quisitus

177
inquisitus coram secretarij, vel in eorum sessibus. Consultarius maior poterit
collegas congregare, quibus vel absens fuerit, vel noluerit, eadem solemnitate
premissa, hoc antiquiori Collegæ licebit, et sic deinceps. Capellani
tem decretum executioni tradatur, Rectoris inter dicto non obstante, et
secretarij illud referat in hoc in capella. si vero Rector de facto procedens
verbo aut re ipsa ralem ordinationem impenderit, aut omissiones,
vel commissionis culpa fuerit notatus, et admonitus erratum emendare
contempserit, eadem capella legitime (vt. præmittitur) congregata dispu-
tabitan expediat prædictis iuris remedijs succurrere; et cum hoc rebus
conuenire videbitur, qui Capella præfuerit, et secretarij dumtaxat. Re-
ctorem admonerent, et si exortando nihil profecerint, iterum de hoc in ca-
pellam referatur ad monitione secunda decernenda. Si vero in eadem con-
tumacia, et duritia cordis persistierit, iuxta formam præscriptam ei admo-
nitione tertio denantietur cum comminatione, quod alius Rector eligetur:
ac demum si tunc tot, et nullq; ad monitionibus, minis exhortationibus, et
precibus more Pharaonis non audierit cum capella non habeat ultra
quid faciat) ad electionem noui Rectoris in forma iuris procedatur,
duobus Consultarijs cum alio simul in formam cooperarijs. Rectori autem de
nuo electo, et creato alter exauthoratus in omnibus obediat sedens peni-
tus officio, quo se indignum per suam contumaciam exhibuit sub pena ex-
pulsionis a collegio eo ipso incurrenda, quod nouæ electioni contradixe-
rit. Tres autem prædictæ admonitiones poterunt ad vnam tantum redigi
ex capellæ decreto: si negotij status breuem expeditionem desideret.

¶ *Cap. 37. De forma in plurimum electionibus seruanda.*

QUIA constitutionibus expressum non est, quæ forma seruanda sit,
ubi plures collegiales præbendæ concursus faciant in electionibus:
ordinamus vt quoties de duobus aut pluribus sit decernendum, super vna
dumtaxat suffragia conferantur, oppositorum omnium idoneorum nomini-
bus singulis in singulos titulos seu schedulas ex scripto relatis: mox de in-
de cum vnus electio semel fuerit celebrata, ad alterius optionem elige-
ntium vota progrediantur, primi electi titulo subtracto: sic de cæteris pro-
uideatur.

¶ *Cap. 38. De iuramento subeundo super redditibus electi.*

PRÆTER instructione de oppositore que cūq; habendā, an in red-
ditibus sui patrimonij aut beneficij, vel pensionis ultra viginti ducatos
aureos aliquid possideat, iure iurando etiā interposito asseuerabit se prædi-
ctæ quantitatis excessum in redditibus non obtinere, et quod si aliquando
contrarium apparuerit, ex tunc pro vacante præbendam suam habebit in
duplum ipsi collegio restitutus, quicquid ab eo victus causa perceperit.

¶ *Cap. 39. si durante officio consiliarium collegij tempus effluxerit.*

ID quod cōstitutio. 15. statuit de Rectore, vt si durante ipsius officio octo
annorum spatium (quod tempus licet in Collegio commorari) eluxerit

rit, ad Epiphaniã usq; in eò permãeat sui muneris et Collegij facultatum rationes redditurus, ad Consiliarios etiam extendatur. Siquidem in eis eadẽ ratio locum habet ex eo, quod Collegij substantia, tam Rectoris, quam eorundem curæ et sollicitudini demandata est.

§ Cap. 40. Ne collegij debitor sortis et electionis Rectoratus expers habeatur.

QVONIAM alibi statutum est, ut si Collegiarum aliquis debita Collegio non exolverit, sortis, et electionis Rectoratus expers habeatur, et inde ipsi Collegio possit damnum imminere: dum se quispiam data opera, vel alias eo nomine in habilitate se reddat ad eandem sortem participandam, et forte cõhueret, ne ille tali prætextu excusetur: statuimus ut in hac specte constitutib; ad vnguem obseruetur. Quod si rector eam exequi omiserit, huiusmodi debita in eius caput recidant, et ipse, non debitor sit solutioni obligatus, nulla pro eò exterratione admittenda.

§ Cap. 41. Quo tempore collegæ debeant literis operam præstare.

VT LITERARVM incrementa in dies magis proficiant: statui-
mus ut omnes Collegæ ante quatuor horas prandij quotidie lectum
relinquere ac euigilare teneantur id temporis literis operam daturi: quod
si quis iure iusta causa secus fecerit, per Rectorem vel eius vices geren-
tem primo vini potu, deinde portione interdicatur, vel alia pænã Recto-
ris arbitrio erit multandus.

§ Cap. 42. De absentijs resumendis, et de tempore existentium
in hospitio.

AD euitandas fraudes, et contentiones circa prolongationem tempo-
ris existentium in Collegio statuimus, et ordinamus, quod eo ipso quod
in ultimo anno fuerit electus in Consiliarium, quod tempus absentiarum,
quod dictus Collegæ pro negocijs Collegij habeat, cessatur consumptum,
et finito tempore Consiliaturæ iuxta formam cõstitutionis, in nomine Do-
mini a Collegio exire teneatur. Sed quia Collegium loco patris est haben-
dum, conformantes nos cum antiquis statutis, et traditionibus Collegato-
rum prædecessorum declaramus, quod vnusquisq; sit extra Collegij clau-
suram cum habitu, et insignijs Collegij in cameris quæ iacent in angulo
inferioris solarij ad hospitium designatis per spatium vnus anni, ut est cõ-
cellum, quo elapso possit prorogari ad sequentem annum si placuerit ma-
iori parti Collegij, sed vterius non possit prorogari, nec concedi, nisi ex
magna et vrgentissima causa, in qua omnes, nemine discrepante, cõuenire
debeat, qui tamen teneatur soluere ipsi Collegio ex præfato tempore illud
quod adhuc est solitum persolui pro quolibet anno, videlicet quadraginta
ducatos.

¶ Cap. 43. De Verbo Dei per Theologos proponendo.

INTER alia, que ad salutem spectat populi Christiani, patibulum verbi Dei per maxime sibi noscitur esse necessarium: quia sicut corpus materialiter anima spiritaliter cibo nutritur: et quod non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit ex ore Dei. Idcirco statuimus, quod Collegii Theologi exacto quadriennio suæ in Collegio residentie, nitantur (quantum in eis sit) verbum Domini fidelibus proponere: maxime hi, quibus est literarum sufficientia, et ad docendum conveniens pronuntiatio: ideoque per Rectorem moneantur, ut saltem in anno verbum Dei proponant, vel intra civitatem, vel si fieri non potest, in vicis, et pagis eiusdem. Quod si moniti, et legitimi non impediti hoc facere distulerint, qua vice fuerint contumaces, per hebdomadam portione priventur. Ante vero quam in publicum prodeant, coram Collegiis in Refectorio, vel in Capella periculum sui faciant, quibus auditis, per Collegiales facultas predicandi prebeatur, si idonei sint, vel denegetur si videbitur quod legitime sint impediti.

¶ Cap. 44. Quod iocalia non commodentur.

PRIMO statuimus, et ordinamus, quod iocalia omnia capellæ (ut eorum utilitati consulari) extra Collegium (etiam si omnium patrum consensus interueniat) commodentur nemini, nec Rector, nec Collegiarum aliquis (sub pena decem Florenorum,) proponere hoc audeat in capella.

¶ Cap. 45. Rector ante finitum officium faciat provisionis.

ITEM statuimus, quod Rector ante Rectoratus finitum officium, provisionem tritici, vini, Carbonis, febi, et aliarum rerum tempore congruo (parva decem Florenorum non facienti imponenda) facere, et domi reponere, teneatur.

¶ Cap. 46. Quod semel contradictum est, amplius non proponendum.

ITEM quia sine causa variatio iure reprobatur, statuimus, quod si aliquid gratie semel propositum contradicatur in Capella, iterum proponatur numquam, nisi velit, qui proposuerit a portione mensæ triginta dierum privationem incurrere.

¶ Cap. 47. De cubiculis non ordinandis.

CVM de intentione fundatoris sit pauperibus subuenire (ut Collegii statuta

statuta demonstrant) et cum ad philosophandum semper obstitere diuiti, præcipue quod non in pompa, seu apparatu Collegarum studium, sed in labore, et solertia consistat, statuimus, et ordinamus, vt nullus Collegarum, Capellanorum, seu familiarium tam existentium, quam admittendorum in cubiculo, seu cameris per istromatibus, vel aule's parietes ornare valeat, neq; aliquid quidquam ornatus causa suspendere, quod etiam in cortinis, seu pavimento lecti locum vendicet, taliter quod sola culcitia, vel panno lectum cooperiatur si ianuarum velis vti voluerint, possint ex panno puniceo, quo Collegiales vestiuntur, ante puertas (vt ita dicam) facere, mensa quaq; in camera existentes, aliqua suppellectili coopertas libere liceat. Contrauenientes vero vltra periturij reatum, quem se nouerint incursum, per mensem a portione mensæ priuentur. Crescente vero contumacia, Rectoris arbitrio donec desistant, puniantur.

¶ Cap. 48. De nouo opere non faciendo.

STATVIMVS et ordinamus, vt nullus Collega modo in Collegio habitantium, vel post hac futurorum in camera aliquod opus facere præsumat sine expressa super hoc Rectoris licentia.

¶ Cap. 49. De informationibus oppositorum prestandis, et non.

RVSVS statuimus et ordinamus, originale nullum informationis semel in arca fortis, siue archiuo Collegij repositum, siue antequam reponatur alicui Collegæ præsentis absentis, vel recedenti, etiam instantè petenti, nullo modo detur. exemplar vero siue transumptum ad petitionem ipsius partis, non alterius ex prædicto originali desumi valeat, et dari ipsi parti: dum tamen priusquam transcribatur Rector, et Collegiales certi sint prædictam informationem approbatam fuisse in capella, et in ea contentum esse ad honorem, et commodum petentis, neq; quidquam esse quod Collegio, vel parti petenti possit esse dedecori: contrafacientes ducentis ducatis aureis mulctentur Collegio applicandis, ad quam sanam in foro conscientia teneatur quilibet ipsorum.

¶ Cap. 50. Clauigerus, cui debet clauem tradere, et non.

PRETEREA statuimus, et ordinamus, quod nullus Collegæ, vel eius familiaris, seu Capellanus præsentis vel abesse desiderans, ad quem custodia alicuius clauis arce fortis, siue archiuu pertineat, nõ tradat prædictam clauem Rectori etiam petenti, sed Collegæ in ipsius locum successuro, ad quem illo absente, secundum constitutiones Collegij illius clauis custodia pertineat: qui vero Rectori tradiderit, punitus sit viginti aureis numis in foro conscientia Collegio soluendis.

¶ Cap. 51. clauigerus Archiui quid facere debeat.

STATVIMVS et ordinamus, quod Collega semel aperiens propria clauē archiui, teneatur claudere antequam de cubiculo Rectoris rediturus, vel non rediturus, discedat sub pœna priuationis portionis vnius anni.

¶ Cap. 52. Expellentur a capella, quos negocium tibi tractandum tangit.

TNSVPER statuimus, et ordinamus, quod quoties accederit aliquid in Capella esse tractandum, idq; aliquem ex presentibus cōtigerit, ille talis siue de suo fauore, vel odio tractandum sit, a capella expellatur, quod si negocij qualitas hoc exposcit, per schedulas secrete, et cum iuramento tale negocium terminetur.

¶ Cap. 53. Epistolæ missiua coram quibus legi debent, & quod a collegio in illius cuius fauorem non mittantur, nisi ex consensu capellæ.

QVONIAM ex apertura epistolarum per solum Rectorem facta, damnum solet asserre, statuimus, et ordinamus quod Epistolæ missiua, quæ ad Rectorem, et Collegiales diriguntur, non possint nisi coram eis in Capella aperiri. Quæ vero ad Rectorem et Consiliarios coram illis tantum, vel maiori parte eorum, deinde quod si a Collegio in alicuius fauorē, vel ad aliquem, vel ad aliquos dirigantur, hoc fiat ex assensu collegialium, vel maioris partis eorum ad id congregatorum sub pœna vnius ducati pro qualibet vice, quam penam D. Rector incurrat, si in hoc statuto disposita non seruauerit.

¶ Cap. 54. quod futuro Rectori dentur a predecessore omnia per inuentarium, & sic in reliquis domesticis officijs.

ITEM statuimus et ordinamus, quod Rector a die suę creationis infra quatuor dies sequentes cum consiliarijs omnia bona collegij a predecessore relicta, scripta per inuentarium recipiat, quod a nouo Rectore, et Consiliarijs subscriptum verum, et approbatum in arca dicti Collegij per petuo seruetur. Libros autem et cetera alia quæ ad cameram Rectorem spectant, illico reddat, quod idem seruetur in quolibet officio collegij, cū de nouo eligantur, alias puniatur portione Collegij per annum, quam pœnam collegiales sub pœna prestiti iuramenti exequi teneantur. Inuentarij vero utensilium refectorij et cochineæ, atq; cellarij, seu cuiuscunq; officij copiam

copiam Rector penes se habeat, vt per illam possit suppellectilem huiusmodi visitare, quam visitationem perse, vel alium collegiale[m] semel, saltem inter nis mensibus Rector facere teneatur sub p[æ]na solutionis eorum, que ex dictis vtensilibus perire contigerit.

¶ *Cap. 55. Pena non subscribentis quod a maiori parte collegij factum est*

STATVIMVS et ordinamus, quod quotiescunq; per maiorem partem Collegij aliquid resoluitur, cum a toto Collegio factum censeatur Rector et alij teneantur subscribere præfatam determinationem, etiam ipse Rector, vel alius fuerint contrariæ sententiæ, sub p[æ]na priuationis suffragij per annum:

¶ *Cap. 56. qui semel fuit collegialis denuo non admittatur.*

ITEM decernimus, et expresse prohibemus, quod qui semel collegialis extiterit, denuo ad Collegium non admittatur.

¶ *Cap. 57. quid iuraturi sunt rector & consiliarij & de conueniendis coram rectore collegialibus.*

VOLVMVS præterea, quod nullus ip[s]orum collegialium audeat quempiam eorum conuenire, nisi coram Rectore, a quo non liceat appellare, nisi ad ipsos consiliarios. Quibus mandamus sub p[æ]na præstiti iuramenti: vt habita verbo tantum casus relatione sine scriptis omni postposita malitia, siue dilatione causam terminare studeant, atq; procurēt, ex quacunq; causa quantuncunq; legitima, vel rationabili et iustecus fecerit, eo ip[s]o, et p[æ]nam præstiti iuramenti incurrat, et a collegio priuatus existat.

¶ *Cap. 58. quod absens possit in rectorem vel consiliarium eligi.*

VOLVMVS etiam et ordinamus, quod si forte aliquis collegialis absens fuerit cum venia Rectoris, eligi possit in Rectorem,

¶ *Cap. 59. nequis Rectorem conuicio asiciat.*

ITEM statuimus, et prohibemus, ne Collegialis quispiam, aut seruator dicti Collegij verbo inhonesto, turpi, vel aliquo conuicio Rectorem suum asiciat. Si quis vero in præmissis deliquerit, in eum Rector pro arbitrio animaduertat, nec recursus, aut appellatio ad Consiliarios ei in tali casu suffragari possit.

Cap.

¶ *Cap. 60. Quod Rector a collegio non discedat, nisi reddita ratione.*

ITEM statuímus, et ordinamus, quod Rector tempore, quo ad officium admissus fuerit, iuramentum præstet, se a Collegio minime recessurum nisi ratione expensarum, et omnium honorum acceptorum prius reddita vel sufficienti præstita cautione: volumus præterea fideiussorem Rectoris absentis in solidum teneri debitore principali non excusso: quod ad similes casus in alijs fideiussoribus extendi volumus, et mandamus.

STATUTA

¶ *Cap. 61. Quod familiares iurent Rectori.*

INSUPER statuímus quod omnes familiares iurent de obediendo Rectori, et de secreto domus conseruando cir ca ea, quæ viderint, aut audierint, aut quomodolibet sciuerint a Collegialibus fieri, alioquin sine spe venie expellantur a collegio. Præstent præterea iuramentum, quod res domus custodient fideliter, et si ab aliquo confamiliari aliqua sciuerint donari, aut consummari, teneantur insinuare Rectori.

¶ *Cap. 62. in absentia Rectoris, quo petatur venia absentiendi.*

ITEM statuímus, quod quando aliquis Collegialis voluerit se absentia re extra ciuitatem Granatensem, et Rector fuerit absens, ita quod non possit petere veniam ab eo, possit eam petere ab antiquiori consiliario, et si ille ab fuerit, a sequenti in gradu, et sic de vlterioribus. Et si omnes Consiliarios abesse contigerit, prædictam veniam concedat antiquior collegialis, et illo absente vltior, et sic de similibus.

¶ *Cap. 63. Quomodo amittat collegium absens.*

ITEM statuímus, quod si alicui collegiali detur venia certi temporis, dum tamen non sit totum tempus quatuor mensium, et vltima die non venerit, si tamen venerit sequenti die ante ianuam clausam, non amittat Collegium, verum si statuto tempore qualiter mensura non redierit ob quod priuationem collegij incurrat, prohibemus ne eius præbenda vacare denuntietur, nec alter eius loco eligatur infra viginti dies, intra quos si causam moræ necessariam per se vel alium reddiderit, cum eo benigne et humane agatur, et in collegio sine noua electione admittatur. Si vero dictis viginti diebus elapsis causam moræ non ostenderit, nulla excusatio ei suffragari valeat, sed ilico nouus collegialis eligatur.

Cap.

¶ *Cap. 64. De collegiis se absentante.*

ITEM statuimus, quod si aliquis collegialis in totum discedat a Collegio, teneatur reddere integram rationem suæ administrationis, si quam gelsit sufficienti pignore vel fideiussore.

¶ *Cap. 65. de insignito sacris ordinibus in familiarem non eligendo.*

INSUPER statuimus, quod nullus sacro ordine, insignitus possit admitti ad familiarium præbendam, quia indecorum est, quod mancipatus diuino obsequio, compellatur officijs domus deferuire, et si iam familiaris constitutus, sacrum ordinem cõsecutus est, postquam prouiso illius anni sic finita, denuo non possit ad dictum officium familiaris admitti.

¶ *Cap. 66. a graduato collegiali, quid graduando remittendum sit.*

PRETEREA statuimus et ordinamus, quod quando aliquis Collegialis gradum licentiæ, Doctoratus, vel magisterij susceperit, Doctoris et magistri a se Collegiales existentes, teneantur tali Licentiando, Doctorando, vel Magistrando remittere propriam quam ut doctore, vel magistro talis graduandus, soluere tenebatur.

¶ *Cap. 67. De pana furantium aliquid ex rebus collegij.*

STATVIMVS, et ordinamus, quod si quis collegialium, vel seruatorum collegij furto aliquid deprehendisse conuincatur, aut hoc fieri consenserit, vel consilium, aut fauorem dederit, vel sciens Rectori non reuelauerit (si illum valore aurei ducati non excesserit) per mensem prima vice sit portione priuatus: pro secunda duobus mentibus, et careat voce a tria et passua: pro tertia vero per annum sit priuatus portione, et in carcere astringatur per mensem.

¶ *Cap. 68. De libertate in electionibus.*

ET quoniam libera debet esse eligentium mens et vox: volumus et statuimus, quod vacante aliqua præbenda Collegiarum, vel familiaris nullus pro recipiendo preces fundat. Quod si factum fuerit ea vice in habilis

bilis sit ad electionem, si vero quod ab sit, eligentium aliquis pro voce sua pecuniam acceperit, sit eo ipso Collegio priuatus, quam priuationem ceteri Scholastici sub pena prestiti iuramenti exequi teneantur.

¶ Cap. 69. De candelis praeferendis Collegiis.

ST. TVIMVS praeterea, quod omnibus Collegiis, Capellanis, et Familiaribus candela praesentetur ad sufficientiam, quibus noctu lege re valeant, quibus bona fide uti debent, ut moderate expendant, neque alicui dent, aut vendant. Siquis autem candelas sibi traditas donare alicui extraneo, aut vendere inuentus fuerit, ut in eo puniant, in quo deliquit, candelis sit priuatus quoadiu in Collegio manserit.

¶ Cap. 70. De reuelandis secreta collegij parati.

QVI vero secreta Collegij (cuius plurimum interest ne pandantur) alicui extra Collegij corpus reuelauerit absq; consensu iustem maioris partis collegij ad hoc legitime congregati, ipso facto, collegio sit priuatus. Quae autem sunt illa secreta, si dubitetur, stetur determinationi Rectoris, et Consiliariorum.

¶ Cap. 71. De hora prandij diebus ieiunij.

ET quamuis secundum temporis varietatem hora prandendi etiam varietur, volumus ut diebus ieiunij immobiliter hora vnde tima semper ad prandendum accedatur, et ad collationem eiusdem horis, quibus cana fit.

¶ Cap. 72. Quae sunt apponenda portione mulcato.

OMNIBVS qui a mensa communi priuantur, panis tantum ministrabitur, reliqua vero proprijs expensis concedantur.

¶ Cap. 73. Intra quod tempus electus venire teneatur et abesse liceat.

QVICVMQVE in Collegam electus intra quatuor menses sum spatium in Collegium se recipere teneatur, alioquin ipso facto Collegio priuatus censeatur: receptus vero in collegium infra tantum nisi ex Consensu capellae a Collegio discedere non possit.

¶ Cap. 74. Ne cui liceat extra collegium pronocare.

QVI A non decet Collegij honestatem, et quietatem Collegas litibus distrahi, et perturbari: statuimus nequis deinceps a sententia Rectoris, vel Capellae contra ipsum dicta ad iudicem Ecclesiasticum, vel saeculare valeat appellare: quod si secus fecerit, per anni curriculum quortidiana portione mulcabitur.

¶ *Cap. 76. Aliquos pertineat apocham dare creditoribus.*

STATVIMVS, et ordinamus, nequis Collegarū pecunie Collegio debita, vel saluta apocham, seu liberationis instrumentum creditoribus reddere præsumat, præter Rectorem et Consiliarios, vel eum sive, quibus ipsi speciale suum mandatum ad hoc præstiterint.

¶ *Cap. 77. Nequis intra annum sui ingressus Rector eligatur.*

CVM oporteat eum, qui Rectoris officio perfuncturus est, Collegii constitutiones, ceremonias, statuta, mores, et consuetudines percellere, quippe, qui de his omnibus ius alijs est redditurus, et ad eam scientiam et peritiā exacte parandam experimento, atq; adeo temporis transcursu opus est statuis, vt nullus Collega possit in Rectorem cooptari, qui integrum annum a die adeptæ pacifice possessionis in Collegio computandum non expleuerit.

¶ *Cap. 78. Iuramentum de non se opponendo ali collegio.*

ITEM promitto et iuro Deum, et sanctam hanc Crucem, cui manum meam impono, et per hæc sacrosancta Euangelia, me oppositionem non facturum cuiquam ali Collegio, quod si secus fecerim, præter periurij reatum, ex tunc meam præbendam pro vacante habiturum, et me pro excluso ab hoc Collegio, sed et ab hac hora liberum meum cōsensum exhibeo, vt in huiusmodi euentu dicta mea præbenda possit alteri conferri intra tēpus alibi statutum, et ita iuro, et promitto.

El Lic. Don Geronimo de Medina y Padilla Rector.

El Lic. Pedro Serrano.

Doctor Ioan Checa.

El Lic. Francisco Gomez de Salamanca.

Licen. Gonçalo Sãchez Luzero.

El Lic. Don Aonso de Gamboa y Eraiso.

El Lic. Ioan Baptista Rincon Secretarius.